

TÜRK
STANDARLARI
ENSTİTÜSÜ

STRATEJİK 2013-2017 PLAN

TÜRK
STANDARDLARI
ENSTİTÜSÜ

STRATEJİK 2013-2017 PLAN

TÜRK
STANDARLARI
ENSTİTÜSÜ

*Ticarette
en önde gördüğümüz esas
muayyen tipler üzerinde
işleme ve rasyonel çalışmadır.*

K. Atatürk

STRATEJİK 2013-2017 PLAN

TÜRK
STANDARLARI
ENSTİTÜSÜ

İÇİNDEKİLER

1	Genel Bilgiler.....	14
1.1	Yetki, Görev ve Sorumluluklar	14
1.2	İç Çevre Analizi	16
1.2.1	Organizasyon Yapısı	16
1.2.2	Fiziksel Kaynaklar	19
1.2.3	Bilgi ve Teknolojik Kaynaklar	20
1.2.4	İnsan Kaynakları	22
1.3	Dış Çevre Analizi	25
1.3.1	Dünyada ve Türkiye’de Standardizasyon	25
1.3.2	Dünyada ve Türkiye’de Uygunluk Değerlendirme	27
1.3.3	Dünyada ve Türkiye’de Kalibrasyon	33
1.3.4	Dünyada ve Türkiye’de Sistem Belgelendirme	34
1.4	Paydaş Analizi	35
2	Stratejik Plan.....	37
2.1	Misyon ve Vizyon	37
2.2	Amaç ve Hedefler.....	38
3	İzleme ve Değerlendirme	41
4	EKLER.....	43

STRATEJİK 2013-2017 PLAN

TÜRK
STANDARLARI
ENSTİTÜSÜ

TABLolar

Tablo 1: Enstitü Salonları	19
Tablo 2: 2011 Yılı Fiziksel Kaynak Tablosu	20
Tablo 3: Hizmet Sınıflarına Göre Personel Durumu	22
Tablo4: 2009 yılından itibaren günümüze kadar yapılan çevrimler	30

ŞEKİLLER

Şekil 1: TSE Organizasyon Şeması	18
Şekil 2: TSE Merkez Binası.....	19
Şekil 3: TSE Gebze Yerleşkesi	19
Şekil 4: Çalışanların Tecrübelerine Göre Dağılımı	23
Şekil 5: Çalışanların Yaşlarına Göre Dağılımı	24
Şekil 6: Çalışanların Öğrenim Durumlarına Göre Dağılımı	24
Şekil 7: ISO 2010 Yılı Belgelendirme Araştırması	34

STRATEJİK 2013-2017 PLAN

TÜRK
STANDARLARI
ENSTİTÜSÜ

Nihat ERGÜN **Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı**

Bakanın Sunuşu

Küreselleşme, içinde yaşadığımız yüzyılda tüm ülkelerin siyasi, ekonomik ve sosyal politikalarının belirleyicisi durumuna gelmiştir. Bugün, dünyanın herhangi bir yerinde, herhangi bir alandaki gelişmenin etkileri o coğrafyanın sınırlarını aşmakta, tüm ülkelerde değişimlere neden olmaktadır. Ülkemizin de entegre olduğu bu küresel sistem içerisinde başarı, değişimi zamanında görüp buna uyum sağlamak ve gerekli tedbirleri almaktan geçmektedir.

Verimsiz ve imkânlarını kendi önceliklerine göre kullanan devlet anlayışı, yerini kaynaklarını toplumun önceliklerine göre değerlendiren, etkin ve verimli çalışmayı esas alan reform programları ile yenilenen bir anlayışa bırakmıştır.

Ülkemizin gerçekleştirdiği önemli reformlardan biri olan “Kamu İdarelerinde Stratejik Yönetim” anlayışının temelini oluşturan bu yaklaşım çerçevesinde, ihracatımızı ve pazarı çeşitlendirmek, üretimde katma değeri yüksek ürünlerin payını artırmak, Ar-Ge, tasarım ve markalaşma faaliyetlerine ağırlık vermek sanayimizin odaklanması gereken konular olarak öne çıkmaktadır.

Standardizasyon da ülke sanayisinin ve ticaretinin gelişmesini, küresel pazarda rekabet şansının artırılmasını sağlayan en önemli stratejik araçlardan biridir. Gelişmiş ülkeler uluslararası standardizasyon alanında her dönem söz sahibi olmuştur.

Bu kapsamda, rekabetçi, etkin ve güvenli piyasaların oluşması, sanayicimizin ulusal ve uluslararası piyasalarda rekabet edebilirliğinin artırılması için Türk Standartları Enstitüsü’ne çok önemli görevler düşmektedir.

Türk Standartları Enstitüsü üzerine düşen bu görevleri etkin bir şekilde yerine getirmek için 2013–2017 yılları arasında gerçekleştireceği proje ve faaliyetleri kapsayan stratejik planı, iç ve dış paydaşlarının görüşleri doğrultusunda katılımcı bir yaklaşımla hazırlamıştır.

Türk Standartları Enstitüsü tarafından ikincisi hazırlanan Stratejik Planın ülkemizin kalkınmasına sağlayacağı katkıya olan inancımı teyit eder, Türk Standartları Enstitüsü’ne ve tüm paydaşlarına hayırlı olmasını dilerim.

Hulusi ŞENTÜRK
TSE Başkanı

STRATEJİK 2013-2017 PLAN

TÜRK
STANDARDLARI
ENSTİTÜSÜ

Başkanın Sunuşu

Ülkemizde üretici ve tüketici arasında köprü görevi üstlenen Türk Standardları Enstitüsü (TSE), Türk Sanayisinin dünya ile rekabet edebilmesinde anahtar rol oynayan yegâne milli standardizasyon ve uygunluk değerlendirme kuruluşudur.

Enstitümüz, 58 yıldır alanında öncü; ulusal, bölgesel ve uluslararası alanda tercih edilen; yönlendirici bir kuruluş olarak durmadan, yorulmadan çalışmaya devam etmektedir.

Bugün uluslararası alanda etkin konuma ulaşmanın, verimliliği artırmanın, ürün kalitesini yükseltmenin de temel unsuru olan standartlar, kuşkusuz dünya pazarlarında rekabet gücünü artırmak isteyen tüm ülkeler, tüm firmalar için vazgeçilmez bir nitelik taşımaktadır. Çünkü küresel ekonomik düzende uluslararası ticaretin birinci şartı uluslararası standartlara uygun üretimdir. Uluslararası standardizasyon, uluslararası ticarete yaşanan artışla birlikte kaçınılmaz olarak tüm ülkelerin gündemindeki öncelikli konulardan biri haline gelmiştir. Hızla gelişmekte olan Türk sanayi ürünlerinin Avrupa ülkelerine ve diğer ülkelere ihracatı dikkate alındığında uluslararası standartlara uygun üretim yapmanın önemi açıkça görülmektedir.

Ancak dünyada ekonomik savaşın bir “standartlar savaşına” dönüştüğü günümüz şartlarında artık standartlara uyum tek başına yeterli olmamakta, ülkeler için standartları belirleyen konuma gelmek gerekmektedir. Nitekim standardizasyon alanında etkin olan ülkelerin gelişmişlik düzeyleri yüksek ülkeler olduğu görülmektedir. Bu açıdan bakıldığında kurumumuzun uluslararası standardizasyon arenasındaki etkinlik seviyesi, ülkemiz ekonomisinin de aynası konumundadır.

Uluslararası standartların % 70’i Uluslararası Standardizasyon Kuruluşu (ISO), Uluslararası Elektroteknik Komisyonu (IEC) ve Uluslararası Telekomünikasyon Birliği (ITU) tarafından hazırlanmıştır. Türkiye’nin ihracatının yaklaşık yüzde 50’sinin yapıldığı Avrupa bölgesinin standardizasyon kuruluşları ise CEN, CENELEC ve ETSI’dir. Türk Standardları Enstitüsü, Uluslararası (ISO ve IEC) ve Avrupa Birliği Standartlar Teşkilatları (CEN ve CENELEC)’nın tam üyesi ve ülkemizdeki tek temsilcisidir.

TSE’nin standardizasyon kuruluşlarına tam üyeliği, dolayısıyla bu kuruluşlarda etkin olarak bulunması; uluslararası standartlarda Türk sanayicisinin belirleyici, kural koyucu bir güç olması anlamına gelmektedir. Bu durum TSE’nin Avrupa Standardizasyon Kuruluşları CEN ve CENELEC’e tam üye olmasıyla birlikte daha büyük önem arz etmeye başlamıştır. TSE, Avrupa’nın standardizasyon kuruluşlarında standart hazırlama faaliyetlerine en fazla oy oranına sahip beş standart kuruluşundan biri olarak katılabilmektedir. Bu Türk sanayicisine, Avrupa standartlarının hazırlanması ve kabulünde söz hakkı veren çok önemli bir gelişmedir.

Öte yandan ülkemizdeki en büyük yerli belgelendirme kuruluşu olan TSE, verdiği hizmetlerle yıllık yüzlerce milyon Euro’yu bulan uygunluk değerlendirme pazarında ülke kaynaklarının yurt dışına transferine engel olmakta ve aynı zamanda belgelendirme ücretlerinin yükselmesine karşı sigorta görevi görmektedir. Kaliteli üreten, kaliteli tüketen, kaliteli yaşayan, kaliteli düşünen bir toplum vizyonunun oluşabilmesine öncülük eden Türk Standardları Enstitüsü, mal ve hizmetlerin yüksek teknolojiye, rekabet edebilme gücüne ve toplam kalite anlayışına dayandığı yeni ve farklı dünya profilinde ülkemizin rekabetçi, yenilikçi ve güçlü ülke konjonktüründe hak ettiği yeri alabilmesi gayreti ve çabası içerisindedir.

Bu gayret ve çabaların bir yansıması olan stratejik plan ile TSE’nin gelecek yıllarının bu günden planlanmasını hedefledik. Kamu idarelerinde geleceğe yönelik stratejik düşünme ve kalite yönetimine geçişte önemli bir aşama olan stratejik planlama yaklaşımı gereğince, ülkemizin milli stratejisi ve kalkınma planları doğrultusunda ileriye dönük planlar yapılmasının, bu planlara uygun çalışmalar yürütülmesinin ve sonuçlarının değerlendirilmesinin Enstitümüze çok önemli kazanımları beraberinde getireceğine inanıyoruz. Bu düşüncelerle 2013-2017 Stratejik Planının Enstitümüze ve ülkemize yararlı olmasını temenni ediyorum.

STRATEJİK 2013-2017 PLAN

TÜRK
STANDARLARI
ENSTİTÜSÜ

Stratejik Planlama Süreci

Enstitümüzün ilk stratejik planı Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümleri çerçevesinde, 2008-2012 yılları için hazırlanmış olup, bu plan beş senelik süresini doldurmuş bulunmaktadır. Enstitümüz bu planla birlikte, her sene için planın yıllık uygulama dilimlerini oluşturan performans programlarını da hazırlamış ve uygulamaya koymuştur. Yeni planın hazırlanması amacıyla Enstitü Yönetim Kurulu Ağustos 2011 tarihinde karar almış ve çalışmalara ise fiilen Aralık 2011 ortalarında başlanmıştır.

İlk olarak stratejik planın yenilenme kararı ve buna ilişkin yapılacak çalışmalar tüm Enstitü personeline bir genelge ile duyurulmuştur. Stratejik plana ilişkin hazırlık çalışmaları koordinatör birim olan Stratejik Planlama ve Yönetim Müdürlüğü tarafından yürütülmüş olup, çalışmalara yön vermek ve takip etmek üzere ayrıca bir Stratejik Planlama Ekibi oluşturulmuştur.

Yeni stratejik plan hazırlanması kararının tüm personele duyurulmasının ardından hali hazırda yürürlükte olan stratejik plandan kaynaklanan problemler ve elde edilmiş tecrübeler ışığında stratejik planların en önemli kısmı olan amaç ve hedefler hakkında tüm idari kademelerin görüşlerinin alınması için duyuru yapılmıştır.

Yürütmekte olduğu faaliyetler gereği kamu sektörü, özel sektör ve tüketiciler boyutunda geniş bir paydaş kitlesine sahip olan Enstitümüz, stratejik planın yenilenme kararını matbu ve elektronik ortamda yapmış olduğu yazışmalarla kamu ve özel sektör kuruluşlarıyla paylaşmış, bir form kanalıyla onların görüşlerine başvurmuştur. Ayrıca web sitemizden de duyuru yapılmış, isteyen herkesin paydaş görüş ve öneri formunu doldurmasına imkân tanınmıştır. Aynı şekilde iç paydaşlarımız olan Enstitü personeline de bu formlar ulaştırılarak onların da görüşleri alınmıştır. Diğer taraftan ana hizmet birimlerimizin kalite sistemleri gereği müşteriler ile yaptıkları sürekli memnuniyet anketleri üzerinde de stratejik plana özel geriye dönük bilgi filtrelemesi yapılarak ek paydaş katkısı da elde edilmiştir. Toplanan tüm görüş ve öneriler değerlendirilerek stratejik planın oluşmasında belirleyici bir rol oynamıştır.

Tüm iç ve dış paydaşların görüşlerinin alınıp derlenmesinden sonra, ilgili birim koordinatörlüğünde tüm orta ve üst düzey yöneticilerin katılımıyla bir dizi toplantılar gerçekleştirilmiştir. Bu toplantılarda özellikle amaç ve hedefler üzerinde durulmuş, ayrıca diğer bölümlere yönelik öneri, görüş, katkı ve eleştiriler de alınmıştır.

Yapılan tüm çalışmalar neticesinde koordinatör birim tarafından hazırlanan 2013-2017 Stratejik Planı Taslağı, son kez değerlendirilmek ve onaylarının alınmasını sağlamak üzere bu planın uygulayıcısı olan harcama birim yetkililerine sunulmuş ve nihai taslak doküman oluşturulmuştur.

“Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkındaki Yönetmelik” gereği Kalkınma Bakanlığına sunulan TSE 2013-2017 Stratejik Planı, buradan gelen görüş ve öneriler doğrultusunda gerekli değişiklikler yapılmak suretiyle son halini almıştır.

1 GENEL BİLGİLER

1 Genel Bilgiler

1.1 Yetki, Görev ve Sorumluluklar

Türk Standardları Enstitüsü 16 Ekim 1954 yılında TOBB bünyesinde çalışmalarına başlamış, 18 Kasım 1960 tarihinde kabul edilip 22 Kasım 1960 tarihinde yürürlüğe giren 132 sayılı Türk Standardları Enstitüsü Kuruluş Kanunu ile bugünkü hüviyetini kazanmıştır. TSE kuruluş kanununda, tüzel kişiliği haiz, özel hukuk hükümlerine göre yönetilen bir kamu kurumu olarak düzenlenmiş ve kurumun kısa adı ve markası da “TSE” olarak belirlenmiştir. Enstitünün kuruluş kanununda belirtilen görevleri şunlardır:

- a) Her türlü standardı hazırlamak veya hazırlatmak,
- b) Enstitü bünyesinde veya hariçte hazırlanan standartları tetkik etmek ve uygun bulduğu takdirde Türk Standardları olarak kabul etmek,
- c) Kabul edilen standartları yayınlamak ve ihtiyari olarak uygulanmalarını teşvik etmek,
- d) Hususi ve resmi sektörün talebi üzerine standartları veya projelerini hazırlamak ve mütalaa vermek,
- e) Standartlar konusunda her türlü ilmi ve teknik incelemelerle araştırmalarda bulunmak, yabancı memleketlerdeki benzeri çalışmaları takip etmek, milletlerarası ve yabancı standart kurumları ile münasebetler kurmak ve bunlarla işbirliğinde bulunmak,
- f) Üniversiteler ve diğer ilmi, teknik kurum ve müesseselerle işbirliği sağlamak, standardizasyon konularında yayın yapmak, milli ve milletlerarası standartlardan arşivler meydana getirmek ve ilgililerin faydalanmalarına sunmak,
- g) Standartlarla ilgili araştırma maksadıyla ve ihtiyari standartların tatbikatında kontrol için laboratuvarlar kurmak, muayene, analiz ve deneyleri, resmi veya hususi sektörün talep edeceği teknik çalışmaları yapmak ve rapor vermek,
- h) Yurttan standart işlerini yerleştirmek ve geliştirmek için elemanlar yetiştirmek ve bu maksatla kurslar açmak ve seminerler tertiplemek,
- i) Standartlara uygun ve kaliteli üretimi teşvik edecek her türlü çalışmaları yapmak ve bunlarla ilgili belgeleri tanzim etmek,
- j) Metroloji ve kalibrasyon ile ilgili araştırma ve geliştirme çalışmaları yapmak ve gerekli laboratuvarları kurmak.

Kuruluş Kanununun 2. maddesinin (E) bendi kapsamında,

- Uluslararası (ISO, IEC vb.) ve bölgesel (CEN/CENELEC vb.) standart hazırlama çalışmalarına katılmak ve ülke görüşü oluşturmak, bu kuruluşların teknik komite toplantı duyurularını ve toplantının ülkemizde yapılması halinde organizasyonunu yapmak,
- Uluslararası (ISO, IEC vb.) ve bölgesel (CEN/CENELEC vb.) standart kuruluşlarının diğer çalışmalarını takip etmek hususları da Enstitünün sorumlulukları arasındadır.

Bir uygunluk değerlendirme kuruluşu olan Enstitüye yetkili kuruluşlarca muhtelif görevler tevdi edilmektedir. 1985 yılında Sanayi ve Ticaret Bakanlığı (Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı), 1995 yılından itibaren de Dış Ticaret Müsteşarlığı'nca (Ekonomi Bakanlığı) bazı konular kapsamında Türk

Standardları Enstitüsü'ne tevdi edilen "İthalatın Uygunluk Değerlendirmesi" bunlara örnek olarak gösterilebilir. 2009 yılı içerisinde de Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın (Ekonomi Bakanlığı) üç ayrı tebliği kapsamındaki ürünlerde ve Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı'nın (Gıda Tarım ve Ormanlık Bakanlığı) iki ayrı yönetmeliği kapsamındaki ürünlerde uygunluk değerlendirme faaliyeti Gözetim ve Muayene Dairesi Başkanlığına bağlı; Ankara, İstanbul(2), İzmir, Kocaeli, Mersin ve Tekirdağ Müdürlükleri tarafından yürütülmüştür.

Kart verici tanımlama numarası (IIN- Issuer Identifier Number) tahsis etmek ve Perinorm Distribütörlüğü hizmeti vermek Enstitünün görevleri arasındadır.

Enstitü bünyesinde "Motorlu Araçlar ve Bunlara Ait Aksam ve Parçaların Uluslararası Kurallara Uygun Tip Onayı" konusundaki çalışmalar 1989 yılında başlamıştır. Bakanlar Kurulunun 30.09.1996 tarihli ve 96/8657 sayılı Kararı ile taraf olunan Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu (BM AEK - UN ECE) çerçevesinde düzenlenen "Tekerlekli Araçların, Araçlara Takılan ve/veya Araçlarda Kullanılan Aksam ve Parçalara Ait Müşterek Teknik Düzenlemelerin Kabulü ve Bu Düzenlemeler Temelinde Verilen Onayların Karşılıklı Tanınması Koşullarına Dair Antlaşma" ya dayalı olarak 15 Mart 1998 tarihli ve 23287 sayılı Resmi Gazete 'de yayımlanan "Tekerlekli Araçlar ile Bu Araçlara Takılan ve/veya Araçlarda Kullanılan Aksam ve Parçalar ile İlgili Teknik Mevzuatın Uygulanmasına Dair Yönetmelik" çerçevesinde Enstitü, onay kuruluşu olan Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından teknik servis hizmeti verme amacı ile görevlendirilmiştir.

95/1 Gümrük Birliği Anlaşması ve 97/2 Ortaklık Konseyi Kararlarını imzalamış ülke olarak Türkiye, AB otomotiv mevzuatını uyumlaştırmış bulunmakta ve uygulamaktadır. 25 Mayıs 2000 tarihinde yapılan Motorlu Araçlar Teknik Komitesinde (MARTEK) Enstitünün Resmi Gazetede yayımlanan tüm Regülasyon ve Direktiflerde Teknik Servis olarak atanması kararı alınmasını müteakiben Yönetim Kurulumuzun 24 Ağustos 2000 tarihli ve 27 sayılı toplantısında alınan 659 numaralı Kararla Enstitümüz, AEK Regülasyonları, AB Direktifleri kapsamında teknik servis hizmeti vermeye başlamıştır. Halen, otomotiv mevzuatı ile ilgili olarak 97 AB Yönetmeliği ve 117 BM/AEK Teknik Düzenlemesi Resmi Gazete 'de yayımlanarak yürürlüğe girmiş bulunmaktadır.

Enstitü; tüm AB Yönetmelikleri kapsamında; MARTOY (Motorlu Araçlar ve Römorkları Tip Onay Yönetmeliği) ve alt yönetmelikleri (58 adet), TORTOY (Tekerlekli Tarım veya Orman Traktörleri Tip Onay Yönetmeliği) ve alt yönetmelikleri (37 adet) dahil, MOTOY (İki veya Üç Tekerlekli Motorlu Araçların Tip Onayı Yönetmeliği) ve alt yönetmelikleri (26 adet); hizmet vermektedir.

Enstitü muayene ve/veya laboratuvar hizmet kuruluşu olarak görevlendirilmesi bağlamında "Ölçü ve Ölçü Aletleri Hakkında Dair Tebliğ"- (Tebliğ No: ÖSG/2004/2) kapsamındaki hizmetleri vermek üzere görevlendirilmiştir.

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ile 23/12/2003 tarihinde yapılan protokolle Araçların İmal, Tadil ve Montajı Hakkında Yönetmelik kapsamındaki hizmetler 15/02/2004 tarihinden itibaren verilmeye başlanmıştır.

Bu kapsamda verilen hizmet ve belgeler aşağıda belirtilmiştir:

- AİTM Seri Tadilat/Seri İmalat Tip Onay Belgesi
- AİTMLPG Seri Tadilat/Seri İmalat Tip Onay Belgesi
- AİTM Münferit Araç Uygunluk Belgesi
- Araç İthalı Öncesi Proforma Fatura Vizesi
- Münferit Tadilat Projelerinin Tetkik ve Tasdiki

- Karayolu İle Tehlikeli/Tıbbi Atık Taşıyan Araçların Belgelendirilmesi (Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından yayımlanan Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği kapsamında)

- Karayolu ile Tehlikeli Madde (LPG) Taşıyan Araçların Belgelendirilmesi (Ulaştırma Bakanlığı tarafından yayımlanan Karayolu İle Tehlikeli Madde Taşıma Yönetmeliği kapsamında)

Karayolu ile Tehlikeli Madde (LPG) Taşıyan Araçlar, TS 1445-Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG)-Taşıma Kuralları, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından 16/09/2005 tarihli ve 25938 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan “Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Lisans Yönetmeliği”, 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu ve 4402 sayılı Karayolu Taşıma Yönetmeliği, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu ve 8182 sayılı Karayolları Trafik Yönetmeliği ile Araçların İmal, Tadil ve Montajı Hakkında Yönetmelik esas alınarak belgelendirilmektedir.

4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun gereğince satış sonrası hizmet istenecek ürünlerin bakım onarımını yapan iş yerlerinin Hizmet Yeri Yeterlilik belgeli olması mecburiyeti olduğundan, kanun kapsamındaki ürünlerin servisini veren firmalara, Enstitü tarafından Hizmet (Yeri) Yeterlilik Belgelendirmesi yapılmaktadır.

Merkezi İsviçre Zürih şehrinde olan Quarisurfal, yüzey kalitesi işlemlerini takip edip yürüten bir kuruluş olup, bütün dünyada Qualanod (Alüminyum Profil, Paneller üzerinde anodik oksidasyon ile renklendirilmesi) ve Qualicoat (Alüminyum Profil ve Paneller üzerine elektrostatik toz boya kaplaması işlemi) kalite belgelerini düzenlemekte olup bu kuruluşun Türkiye’deki genel lisansiyeri AYİD (Alüminyum Yüzey İşleme Derneği)’dir. AYİD ile TSE arasında 27/08/1996 tarihinde imzalanan bir protokol ile TSE, Qualanod ve Qualicoat incelemelerini yapmaktadır.

1.2 İç Çevre Analizi

1.2.1 Organizasyon Yapısı

Türk Standardları Enstitüsü, vermekte olduğu standardizasyon, belgelendirme, gözetim-muayene, laboratuvar ve kalibrasyon faaliyetlerini, ülkenin dört bir tarafında hizmet vermekte olan sanayiye; verimli, etkin ve zamanında sunabilmek amacıyla yaygın bir organizasyon yapısı oluşturmuş olup bir çok il ve bölgede koordinatörlükler bazı iller de ise müdürlük ve temsilcilikler yolu ile hizmetlerini sürdürmektedir.

Türk Standardları Enstitüsünün belgelendirme faaliyetinde bulunduğu 3 ana hizmet konusu mevcuttur.

a) Ürün Belgelendirme

b) Sistem Belgelendirme

c) Personel Belgelendirme

Bu hizmetleri yürüten birimler birbirlerinden bağımsız çalışmakta olup kendi hizmet alanlarında akreditasyon çalışmalarını yürütmektedir. Sistem Belgelendirme Merkezi Başkanlığının TSE’nin genel organizasyon şemasında yer alan diğer birimlerini belgelendirmesi söz konusu değildir. Sistem Belgelendirme Merkezi Başkanlığının organizasyon yapısı, bağımsızlık ve tarafsızlık ilkesi üzerine kurulmuş olup bu yapıda, başvuruların kabulü, belgelendirmenin yapılması, sürdürülmesi, kapsamın değiştirilmesi, askıya alınması ve iptali konularında karar verme yetkisine sahip komiteler kurularak bu komitelerin çalışma esasları, yetki ve sorumlulukları, komitede yer alacak kişilerin nitelikleri organizasyonda belirlenmiştir. Komitelerin, tetkikleri gerçekleştirilen gruplardan bağımsızlığı her türlü ticari mali baskılardan uzak olması sağlanmıştır. Yürütme komiteleri üyelerinin görev süreleri kendi

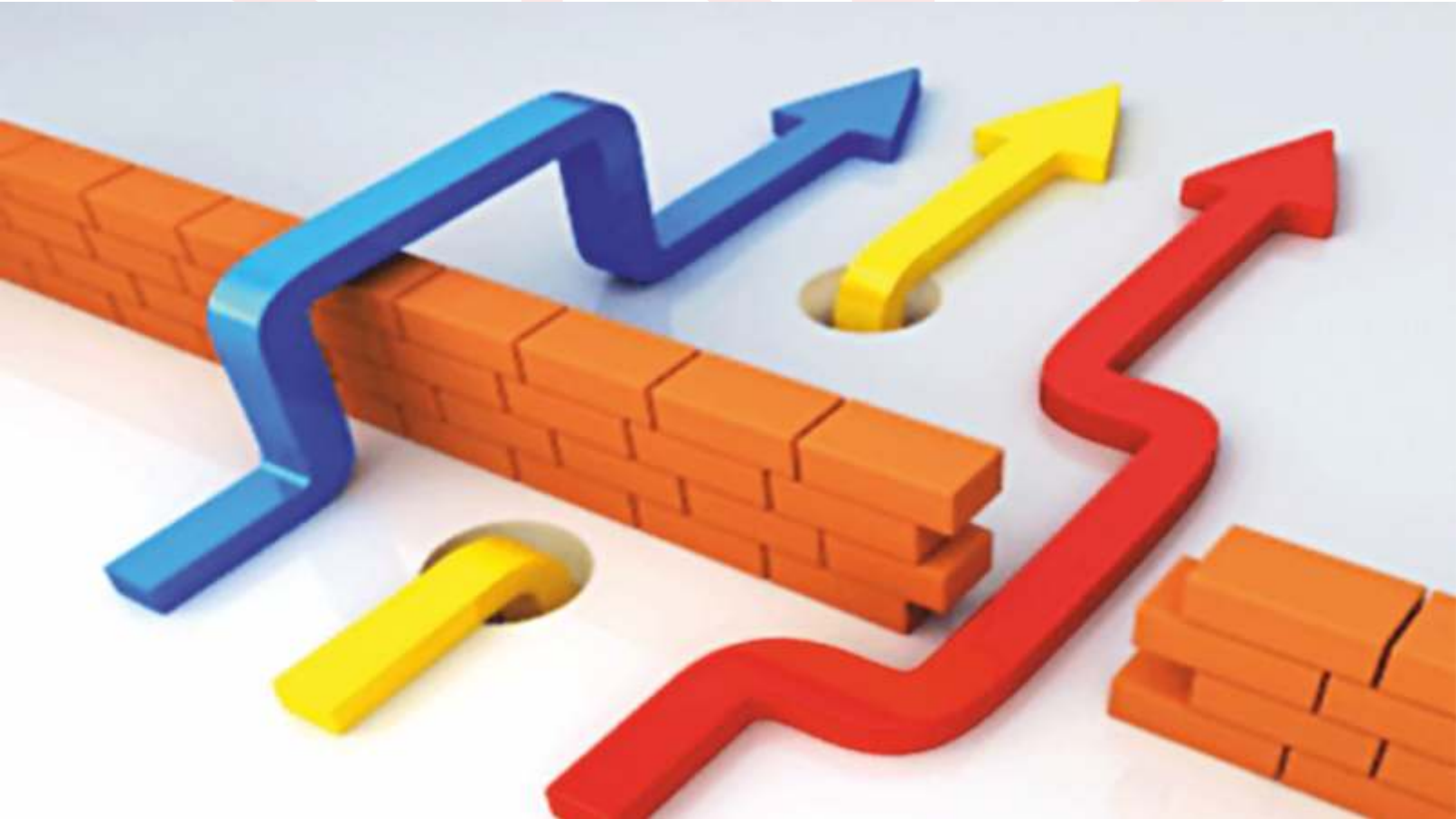
istekleri ile görevden ayrılmadıkları ve TSE Yönetim Kurulu Başkanı tarafından herhangi bir değişiklik yapılmadığı takdirde üçer yıllık çalışma dönemleri halinde devam eder.

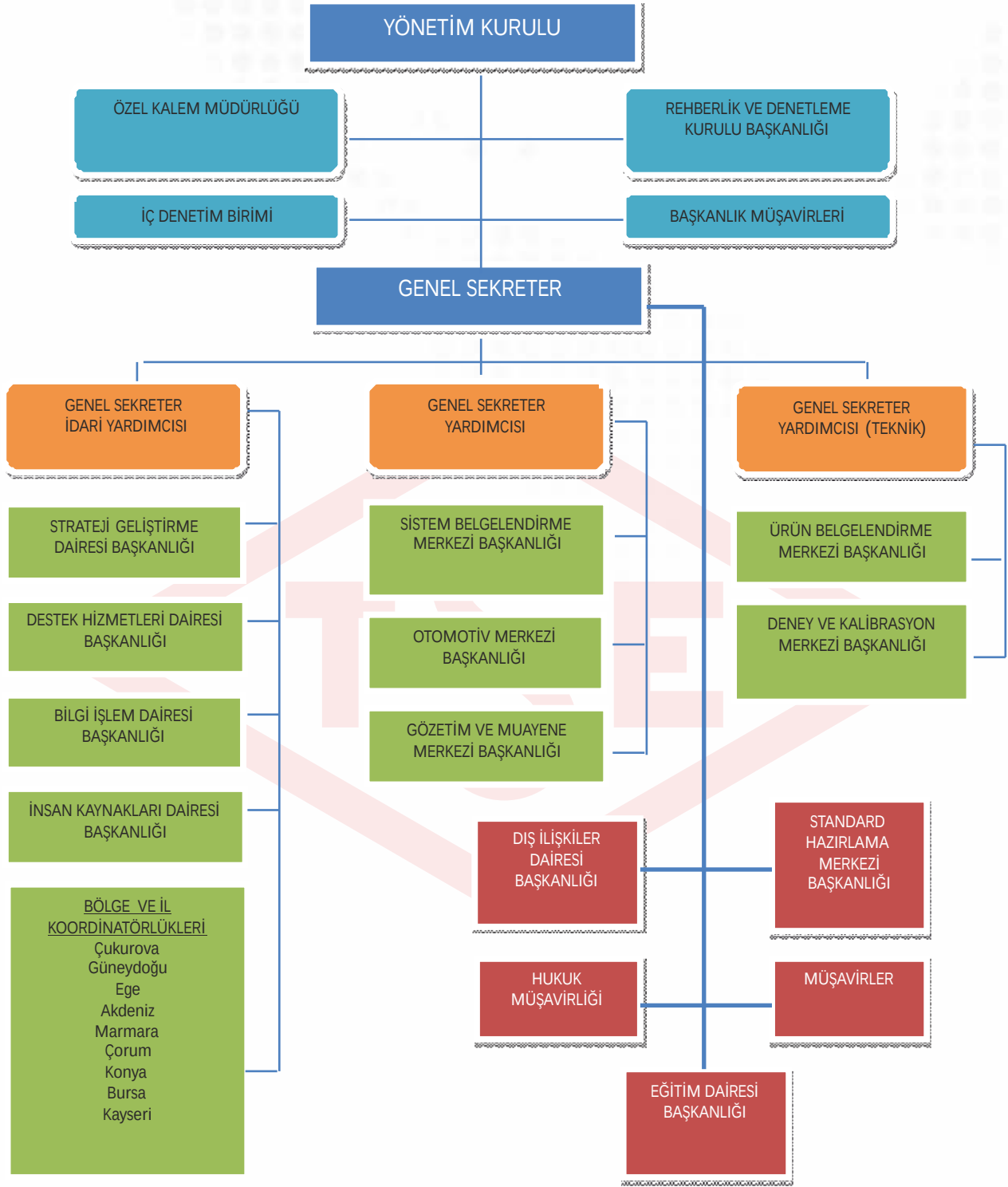
Ürün belgelendirme hizmetleri, hizmet türü anlamında sektörel belgelendirme ve teknik düzenlemeler olmak üzere iki kısımda verilmektedir. Teknik düzenlemeler ile ilgili hizmetler merkezden, sektörel belgelendirme ile ilgili hizmetler merkezden ve illerde bulunan ürün belgelendirme müdürlüklerinden verilmektedir. İllerde bulunan müdürlükler, tüm ürün belgelendirme başvurularını alabilmekte, merkezle koordinasyon halinde faaliyetlerini yürütmektedir.

Laboratuvar deney hizmetleri, Gebze, Ankara, İstanbul, İzmir, Denizli, Kayseri, Turgutlu ve Çorum'da bulunan TS EN ISO/IEC 17025 Laboratuvar Akreditasyonu Yönetim Sistemini işleten 17 laboratuvar müdürlüğümüz vasıtasıyla yürütülmektedir.

Kalibrasyon hizmetleri, Ankara, Gebze ve Bursa'da bulunan müdürlükler vasıtasıyla yürütülmekte, ayrıca mümkün olan konularda tüm illerde mobil kalibrasyon hizmeti de verilebilmektedir.

Gözetim ve muayene hizmetleri, hizmetlerin yoğun olması nedeniyle 6 ilde ihdas edilmiş gözetim ve muayene müdürlüklerinin yanı sıra, ithalatın daha az olduğu 16 ilde ürün belgelendirme müdürlükleri/ temsilcilikleri vasıtasıyla yürütülmektedir.

Şekil 1: TSE Organizasyon Şeması

1.2.2 Fiziksel Kaynaklar

Türk Standardları Enstitüsü organizasyonel olarak incelendiğinde sanayinin ihtiyaçları doğrultusunda Türkiye'nin birçok yerinde yapılmış durumda olduğu görülür. Farklı bölge ve illerde hizmet sunan Enstitü, 18 farklı ilde toplam 92.587 m2 kapalı alana sahiptir.

Enstitü sahip olduğu hizmet binaları dışında bir takım dönemsel ihtiyaçları ya da hızlı gelişen talepleri karşılamak üzere hizmet yeri kiralama yoluna da gitmektedir. Bu anlamda toplam 18 noktada kiralama usulü ile hizmet vermektedir.

Pek çok kamu idaresinin aksine Enstitünün mülkiyetinde hiçbir lojman bulunmamakta, hiçbir Enstitü personeli de herhangi başka bir kuruma ait lojmandan yararlanmamaktadır.

Enstitü vermiş olduğu belgelendirme, laboratuvar, kalibrasyon, eğitim, standardizasyon hizmetleri gereği ofis ortamlarının dışında laboratuvarlar, eğitim salonları, toplantı salonları, kongre salonları gibi fiziksel imkânlara ihtiyaç duymaktadır. Salonlarla ilgili bilgiler aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 1: Enstitü Salonları

İLİ	YEMEK SALONU(KİŞİ)	SPOR SALONU(M ²)	KONFERANS SALONU(KİŞİ)	EĞİTİM SALONU (KİŞİ-ADET)	TOPLANTI SALONU (KİŞİ-ADET)
ANKARA	222	200	280	30 KİŞİ-2 ADET	60 KİŞİ-1 ADET 15 KİŞİ-3 ADET
GEBZE	400	-	360	30-35 KİŞİ-1 ADET 20-25 KİŞİ-5 ADET 10-15 KİŞİ-2 ADET	25-30 KİŞİ-1 ADET 15-20 KİŞİ-1 ADET
İZMİR	50			60 KİŞİ-1 ADET	
KAYSERİ	80			50 KİŞİ-1 ADET	20-25 KİŞİ-1 ADET
BURSA				20 KİŞİ-1 ADET	20-25 KİŞİ-1 ADET
MALATYA, SAMSUN, ÇORUM, GAZİANTEP, SAKARYA, MANİSA, KONYA, DENİZLİ					20-25 KİŞİ-1 ADET

Şekil 2: TSE Merkez Binası

Şekil 3: TSE Gebze Yerleşkesi

Hizmetlerin etkin bir şekilde sunulmasını sağlayacak fiziksel kaynak ihtiyacının zamanında karşılanması giderek daha da önemli hale gelmiştir. Bu doğrultuda Enstitü harcama birimleri bütçelerinde karşılığı bulunmak kaydı ile ihtiyaç duyduğu fiziksel varlıkları tespit ederek 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu çerçevesinde temin yoluna gitmektedir. Yapı ile ilgili ihtiyaçların karşılanması hususunda Emlak ve İnşaat Müdürlüğü, bilgi teknolojisi ile ilgili yazılım ve donanım ihtiyaçlarının karşılanması hususunda Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı koordinasyon görevini yürütmektedir. Bu anlamda birimlerden gelen talepler doğrultusunda ilgili birimler, yıllık programlar hazırlayarak, ihtiyaçların doğru ve zamanında karşılanmasını sağlamaktadırlar. Satın alma ile ilgili işlemler Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı'na bağlı Alım Satım Müdürlüğü aracılığı ile yürütülmektedir.

Tablo 2: 2011 Yılı Fiziksel Kaynak Tablosu

Fiziksel Kaynak	Miktarı
Hizmet Binası(Kapalı Alan)	92.587 m2 (18 farklı ilde)
Kira ödenen hizmet yerleri	18 Adet
Arsa(üzerinde hizmet binası bulunanlar dâhil)	1.287.365 m2
Taşıt Aracı	33 Adet
Kiralanan Taşıt Aracı	108 Adet
Bilgisayar ve Sunucular	3775 Adet
Bilgisayar Çevre Birimleri	1346 Adet
Tekser ve Çoğaltma Makineleri	111 Adet
Haberleşme Cihazları	2193 Adet
Diğer Büro Makineleri ve Aletleri Grubu	837 Adet

1.2.3 Bilgi ve Teknolojik Kaynaklar

TSE Merkezdeki yerel alan ağda (LAN) domain yapısı mevcut olup, TSE bünyesinde bulunan uzak noktalarda kullanıcı sayısı ve kullanılan web tabanlı programlara bağlı olarak daha güvenli bir yapının oluşması için noktadan noktaya bağlantılar kurulmuştur. Kullanıcı sayısı çok az olan yerlerde ise ADSL internet hatları kullanılmaktadır. Noktadan noktaya bağlı olan yerlerin bağlantı hızlarını belirlerken, lokasyondaki kullanıcı sayısı ve kullanılan programlar dikkate alınmıştır. Uzak noktalarla merkez arasında ihtiyaca göre belirlenen hızlarda 2048 Kbps, 1024 Kbps ve 512 Kbps'lık noktadan noktaya geniş alan ağ (WAN) bağlantıları kurulmuştur.

Türk Standardları Enstitüsü ve bünyesinde kullanılan data hatlarının bağlantı tipi ve band genişlikleri;

- 1 adet 40 Mbps metro Ethernet hattı : TSE internet bağlantısı,
- 1 adet 20 Mbps Noktadan noktaya metro ethernet hattı : N-N g.shdsl bağlantılarının merkezde sonlandırıldığı bağlantı ucu,
- 2 adet 2048 Kbps N-N g.shdsl bağlantı,
- 12 adet 1024 Kbps N-N g.shdsl bağlantı,
- 1 adet 512 Kbps N-N g.shdsl bağlantı,

- 16 adet ADSL hatlar için UTM-1 Edge : ADSL hatların güvenliği için kullanılan firewall+VPN cihazı,
- 31 adet ADSL hatları internet bağlantısı ve TSE'nin web tabanlı uygulamalarına internet üzerinden bağlanmaktadır.

Noktadan noktaya bağlantısı olan lokasyonlar, internet erişimi ve TSE'nin web tabanlı uygulamalarına erişim için mevcut noktadan noktaya data hatlarını kullanmaktadır.

UTM-1 Edge kullanan 11 adet ADSL lokasyonlar ise internet'e firewall+VPN cihazı ile Ankara merkezde kullanılan URL filtering kurallarına tabi olarak bulundukları bölge servis sağlayıcı üzerinden internete çıkmakta olup, TSE'nin web tabanlı uygulamalarına erişim ise vpn bağlantısı ile yapılmaktadır. Bu VPN bağlantıları sayesinde iki nokta arasında şifreli bir bağlantı ile data alış-verişi güvenli bir yapıya kavuşturulmuştur. ADSL hatlarının hızları ihtiyaca göre değişmektedir. (4096 Kbps, 2048 Kbps, 1024 Kbps vb.).

Yazılım Geliştirme ve Uygulama Birimi tarafından geliştirilip, şu anda Enstitü bünyesinde kullanılmakta olan 27 adet yazılım projesine destek verilmektedir. Türk Standardları Enstitüsü'nün merkez ve taşra teşkilatlarınca da online olarak kullanılmakta olan , tek bir veri tabanından ortak bilgilerin kullanımına imkan veren web tabanlı yazılımlar geliştirilerek, uygulamaya alınmıştır. Web tabanlı uygulamalar Microsoft.NET yazılım dilinde geliştirilmiş olup, veriler Microsoft SQL veri tabanında saklanmaktadır.

2011 yılında geliştirilmesi tamamlanan BelgeNET projesi, TSE belgeli ve ithalatçı firmalara başvurularını elektronik veya mobil imza ile internet üzerinden yapılması imkanını sağlayarak, iş süreçlerini kısaltmış, etkinlik, verimlilik ve şeffaflığı arttırmış, zaman, personel, kağıt ve özellikle ithalatçı firmaların gümrükteki bekleme sürelerini azaltarak para tasarrufu sağlamıştır. Proje TSE'nin sunduğu hizmetlerden Ürün Belgelendirme, Hizmet Belgelendirme, Direktifler (CE Belgesi), Araç Proje, Araç Tip Onay ile Gözetim ve Muayene (İthalat) işlemlerinde, firmaların e-imzalı online başvurusundan TSE belgesi alma aşamasına kadar olan iş süreçlerini yönetme imkanını, gelişmiş yetkilendirme ve

loglama işlemleri kullanarak, birbirleri ile entegre 6 ayrı modül halinde sunmakta ve "TSE Elektronik Belge Yönetim Sistemi" ile entegre çalışarak evrak kayıt ve havale işlemlerinde zaman kazandırmaktadır. Firmalar ödemelerini internet üzerinden kredi kartı kullanarak yapabilmekte ve başvuru aşamalarını sistemden takip edebilmektedirler. Süreç ile ilgili gerekli bilgiler, e-posta veya sms ile ilgilinin adresine gönderilmektedir. BelgeNET projesi Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı Nüfus Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü web servisleri ile çalışmaktadır.

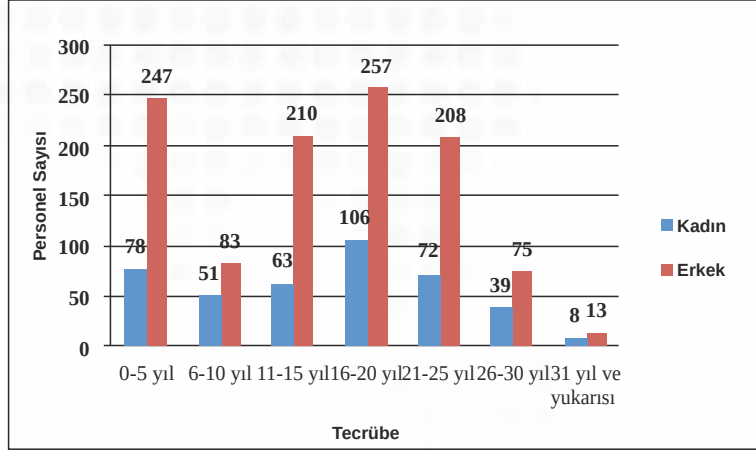

1.2.4 İnsan Kaynakları

Enstitü, ülkemizdeki kalite altyapısının desteklenmesi amacıyla standart hazırlama, belgelendirme, laboratuvar ve kalibrasyon hizmetleri vermektedir. Bu hizmetleri sanayiciye etkin sunabilmek için Enstitü, merkez ve taşra teşkilatında toplam 1512 personel istihdam etmektedir. Aşağıdaki tablolardan görüleceği gibi çoğunluğu ana hizmet birimlerinde olmak üzere toplam 953 teknik personel (mühendis, tekniker vb.) çalışmakta, genel idari hizmetleri yürütmek için ise 511 personel bulunmaktadır.

Tablo 3: Hizmet Sınıflarına Göre Personel Durumu (Kasım 2012 itibariyle)

Birimler	Teknik Hizmetler	Genel İdari Hizmetler	Yardımcı Hizmetler	Sağlık Hizmetleri	Avukatlık Hizmetleri	TOPLAM
BAŞKANLIK	0	3	0	0	1	4
İç Denetim Birimi	0	2	0	0	0	2
Standard Hazırlama Merkez Başkanlığı	25	43	2	0	0	70
Ürün Belgelendirme Merkez Başkanlığı	297	112	9	0	0	418
Gözetim ve Muayene Merkez Başkanlığı	99	30	0	1	0	130
Deney ve Kalibrasyon Merkez Başkanlığı	263	26	3	0	0	292
Sistem Belgelendirme Merkez Başkanlığı	82	34	0	0	0	116
Otomotiv Merkez Başkanlığı	46	19	1	0	1	67
Rehberlik ve Denetim Kurulu Başkanlığı	0	15	0	0	0	15
Hukuk Müşavirliği	0	6	0	0	8	14
Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı	3	31	0	0	0	37
Özel Kalem Müdürlüğü	1	2	0	0	0	3
Genel Sekreterlik	44	23	0	0	0	67
İnsan Kaynakları Dairesi Başkanlığı	16	34	0	2	0	52
Eğitim Dairesi Başkanlığı	7	12	0	0	0	19
Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı	35	102	20	0	0	157
Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı	16	13	0	0	0	29
Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı	19	4	0	0	0	23
Toplam	953	511	35	3	10	1512

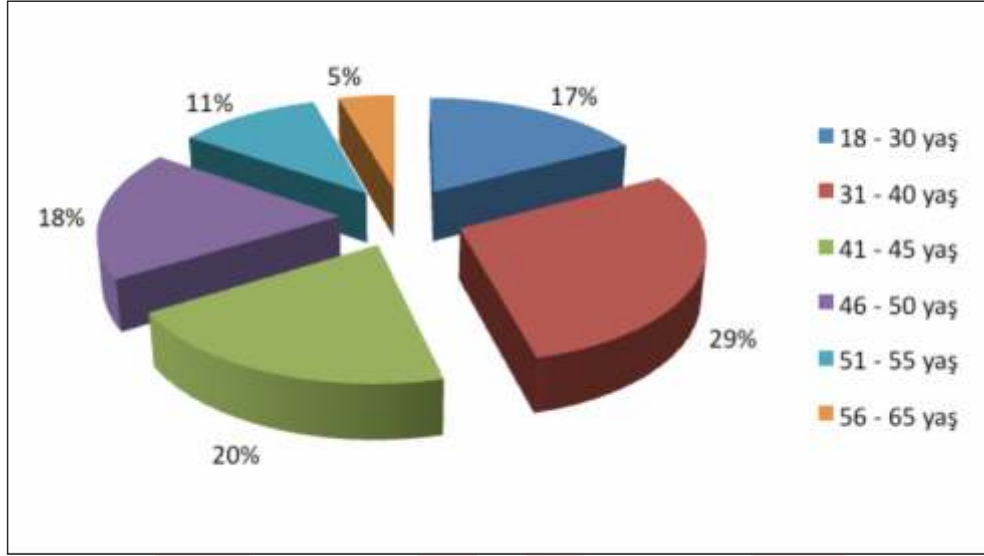

Şekil 4: Çalışanların Tecrübelerine Göre Dağılımı

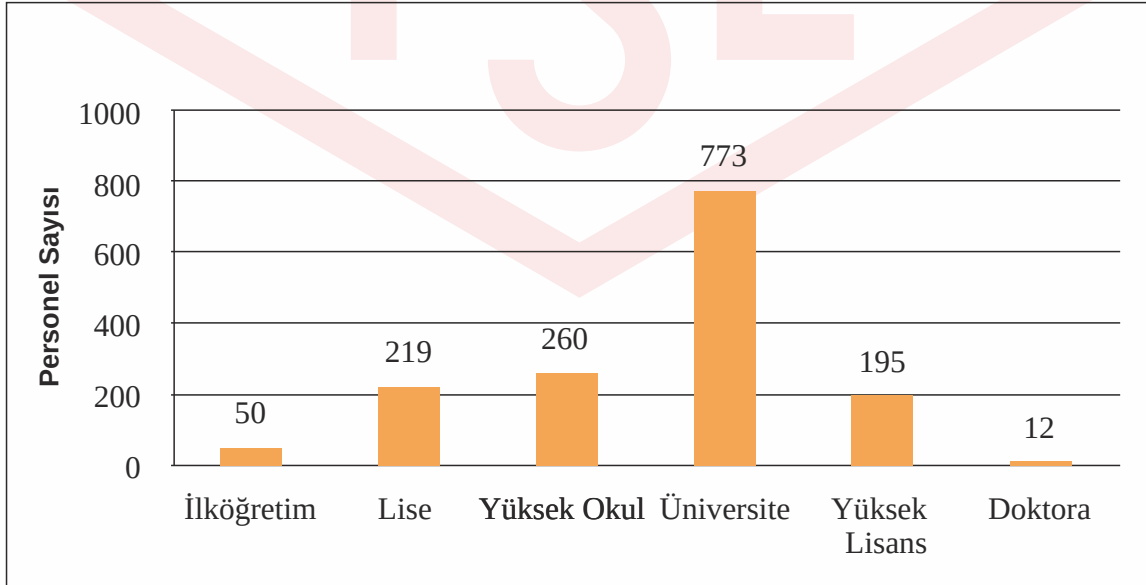
Enstitü personeli tecrübe bakımından incelendiğinde, %42 oranında 11-20 yıl arası tecrübeye sahip olduğu, %27.44 oranında ise 21 yıl ve üzeri tecrübeye sahip personel bulunduğu görülmektedir.

Enstitü çalışanlarının Kasım 2012 itibariyle yaş ve öğrenim durumuna göre dağılım tabloları aşağıda verilmiştir.

Şekil 5: Çalışanların Yaşlarına Göre Dağılımı

Şekil 6: Çalışanların Öğrenim Durumlarına Göre Dağılımı

1.3 Dış Çevre Analizi

1.3.1 Dünyada ve Türkiye’de Standardizasyon

Uluslararası Standardizasyon Teşkilâtı (ISO) tarafından yapılan tariflere göre;

Standart: İmalatta, anlayışta, ölçme ve deneyde bir örnekliktir.

Standardizasyon: Belirli bir faaliyetle ilgili olarak ekonomik fayda sağlamak üzere bütün ilgili tarafların yardım ve işbirliği ile belirli kurallar koyma ve bu kuralları uygulama işlemidir.

Enformasyon ve üretim teknolojilerindeki gelişme ile birlikte hızlı bir küreselleşme sürecinin yaşandığı günümüzde standartlar uluslararası ticaretin ortak dili haline gelmiştir. Artık, uluslararası pazarlarda rekabet edebilmenin yolu standartlara uygun, kaliteli mal ve hizmet üretiminden geçmektedir. Standardizasyon faaliyetlerinin sağladığı yararlar genel olarak ekonomiye, üreticiye ve tüketiciye şeklinde sınıflandırılmaktadır. Bunlardan bazıları;

- Uygun kalite ve seri imalâta imkân sağlar.
- Kayıp ve artıkları asgariye indirir.
- Verimliliği ve hasılayı artırır.
- Kalite seviyesi düşük üretimle meydana gelecek emek, zaman ve hammadde israfını ortadan kaldırır.
- Yanlış anlamaları ve anlaşmazlıkları ortadan kaldırır.
- Can ve mal güvenliğini sağlar.
- Tüketicinin bilinçlenmesinde etkili rol oynar.

Geçtiğimiz yüzyılda teknolojide yaşanan hızlı gelişmelere paralel olarak üretim ve tüketim yapılarında meydana gelen önemli değişimler ve bunlara paralel olarak gelişen ticari faaliyetler standardizasyona verilen önemin artmasına sebep olmuş, bunun sonucu olarak da ulusal, uluslar arası, bölgesel standardizasyon kuruluşları oluşturulmuştur.

Uluslararası Standardizasyon: Uluslararası ticarete yaşanan artışla birlikte kaçınılmaz olarak gündeme gelmiştir. Bugün yaklaşık 30 uluslararası standardizasyon faaliyeti yapan kuruluş bulunmakla birlikte, uluslararası standartların % 70’i Uluslararası Standardizasyon Kuruluşu (ISO), Uluslararası Elektroteknik Komisyonu (IEC) ve Uluslararası Telekomünikasyon Birliği (ITU) tarafından hazırlanmıştır.

Uluslararası Standartlar Kuruluşu (ISO), 1947 yılında kurulmuş ve merkezi Cenevre’dedir. 161 ülkenin üyesi olduğu bu kuruluşun hazırlamış olduğu uluslararası standart sayısı 18.000’i geçmiş durumdadır. Çalışma konuları, IEC’nin sorumluluğuna giren elektrik ve elektronik konuları dışında sınırlandırılmamıştır.

Uluslararası Elektroteknik Komisyonu (IEC), 1906 yılında kurulmuş ve merkezi Cenevre’de olup 79 üye ülkesi bulunmaktadır. 5.600’e yakın uluslararası standart hazırlamış olan bu kuruluş elektrik, elektronik ve ilgili teknolojiler alanlarında görev yapmaktadır. Uluslararası Telekomünikasyon Birliği (ITU), 1865 yılında Paris’te Uluslararası Telgraf Birliği olarak kurulmuş, bugünkü ismini 1934 yılında almış, 1947 yılında da Birleşmiş Milletler’ in özel bir organı haline gelmiştir. 191 üye ülkesi bulunmaktadır ve telekomünikasyon alanında ISO ve IEC ile birlikte çalışarak uluslararası standart hazırlamakla yükümlüdür.

Bölgesel Standardizasyon: Belirli bir coğrafi alanda görev yapan bölgesel standardizasyon kuruluşlarının çalışmaları şöyle özetlenebilir.

- Ulusal standart teşkilatlarının kurulmasını teşvik etmek ve bunların aktivitelerinin kendi bölgesinde gelişmesini sağlamak,
- Ulusal belgelendirme kurumlarının kurulmasını teşvik etmek,
- Ulusal standartların gelişimi ve adaptasyonu ile bunların uluslararası standartlarla uyumunu teşvik etmek,
- Uluslararası standart teşkilatlar nezdinde politika geliştirmede koordinasyon görevi yapmak,
- Kendi bölgesinde gerekli entegrasyonun sağlanabilmesi için çalışmalar yapmak, vs.

Bölgesel standart kuruluşlarından en aktifleri Avrupa Standardizasyon Komitesi (CEN), Avrupa Elektroteknik Standardizasyon Komitesi (CENELEC) ve Avrupa Telekomünikasyon Standartları Enstitüsü (ETSI)'dür. ISO, IEC ve ITU'nun benzeri kuruluşlar olan CEN, CENELEC ve ETSI sadece Avrupa Bölgesini kapsayan kuruluşlar olup birer bölgesel standardizasyon kuruluşudur.

Ulusal Standardizasyon: Ülkelerin resmi standardizasyon kuruluşlarından oluşur. Bu kuruluşlar ülkelerindeki standart ihtiyacını karşılamanın yanı sıra bölgesel ve uluslararası standardizasyon faaliyetlerinde ülkelerini temsil görevini yürütürler. Başlıca yabancı ulusal kuruluşlar ANSI, BSI, DIN, AENOR, AFNOR vs olarak sıralanabilir. Bu kuruluşlar genel itibariyle standardizasyon faaliyetinin yanında, standardizasyon ile yakından ilişkili olan uygunluk değerlendirme, laboratuvar, sistem-personel belgelendirme faaliyetlerini de yürütmektedir.

Alman Standardizasyon Kuruluşu (DIN) standardizasyon alanındaki faaliyetlerine bakıldığında Avrupa'da birinci, dünyada Amerikan Standardizasyon Kuruluşu (ANSI)'ndan sonra ikinci büyük kuruluş durumundadır. ISO'daki sekreteryası sayısının yaklaşık %17 si, CEN'deki sekreteryası sayısının %27 si gibi büyük bir kısmını oluşturmaktadır. DIN'in göze çarpan en önemli özellikleri şunlardır:

- Standardizasyon ve uygunluk değerlendirme faaliyetleri ayrı yönetim kurullarına sahip yapılar tarafından yürütülmekte, bunlar genel kurulda temsil edilmektedir.
- Standardizasyon ve uygunluk değerlendirme(ürün, hizmet yeri, sistem belgelendirme) faaliyetlerinde yoğun olarak dış insan kaynağı kullanılmaktadır. DIN ve bağlı şirketleri genellikle koordinasyon görevlerini yürütmektedir.
- DIN'in Alman ekonomisine katkısı yaklaşık 16 milyar Euro'dur. Almanya'da yapılan son araştırmalarda standart oluşturma, patent alma veya AR-GE çalışmalarından ülkeye daha çok katkı sağlamaktadır.
- CENELEC ve IEC ile ilgili faaliyetlerini VDE (Alman Elektrik ve Elektronik Birliği) ile birlikte yürütür.

İngiliz Standardizasyon Kuruluşu (BSI) DIN'e benzer biçimde faaliyet gösteren ulusal standardizasyon kuruluşlarından biridir. BSI grubu her biri mali özerkliğe sahip 5 ana bölümden oluşmaktadır. Bunlar; standardizasyon, yönetim sistemleri, ürün hizmetleri, iş enformasyonu, inceleme hizmetleri bölümleridir.

Türkiye'de standartların hazırlanmasında ülke şartları, can ve mal güvenliği, AB ile Gümrük Birliği, üretim ve ihracatı geliştirme, tüketici meseleleri, kalite ve çevre konularına öncelik ve önem verilerek yayımlanmış uluslararası (ISO, IEC vb.) ve bölgesel standartlar (EN) ile diğer gelişmiş ülkelerin millî

standartları (ASTM, DIN, BSI, JIS vb.) esas alınır ve TSE tarafından Türk Standardı olarak kabul edilerek ülkenin hizmetine sunulur.

Son yıllarda; gelişmiş ülkelerdeki uygulamalara paralel olarak, standart tasarımlarını hazırlayan Teknik Komiteler ile Konu Raportörlerinin özellikle imalatçı firmalardan oluşturulmasına önem verilerek standartların hazırlanmasına firmaların etkin katılımı sağlanmaktadır.

Standartların en önemli özelliği, değişen şartlara ve gelişen teknolojiye uyum sağlayabilme niteliğine sahip olmalarıdır. Bu itibarla, gerek uygulama neticesinde ortaya çıkan aksaklıklar, gerekse kaynak dokümanlardaki değişiklikler ile teknolojik gelişmeler karşısında revizyon veya tadil suretiyle standartlarda gerekli olan değişiklikler yapılarak güncelleştirilebilmektedir.

Uluslararası camia ile entegrasyonun standartlardan geçtiğine inanan TSE, son yıllarda uluslararası standartlar (ISO, IEC vb.) ve özellikle AB ve Gümrük Birliği sürecinin bir gereği olan mevzuat uyumu çerçevesinde Avrupa Birliği standartlarının (EN) birebir tercümesine büyük bir önem ve öncelik vermiştir. Bu çerçevede, CEN ve CENELEC tarafından hazırlanan standartların % 99' nun uyumu tamamlanarak Türk Standardı olarak kabul edilmiştir. Türk Standardları Enstitüsü, Uluslararası (ISO ve IEC) ve Avrupa Birliği Standartlar Teşkilatları (CEN ve CENELEC)'nın üyesi ve ülkemizdeki tek temsilcisidir. Bu kuruluşlara bağlı olarak çalışan teknik komitelere üye olan Enstitümüz, böylelikle uluslararası ve Avrupa Birliği standart hazırlama çalışmalarına katılmakta ve ülkemiz sanayisini ilgilendiren konularda menfaatlerimiz doğrultusunda standart hazırlanması için gayret sarf etmektedir. Ancak, standart hazırlama çalışmalarında en önemli unsur ulusal mutabakattır. Amaç, ulusal, bölgesel veya uluslararası olsun tüm standartlara, henüz hazırlanma aşamasında iken konu ile ilgili başta özel sektörümüz olmak üzere tüm tarafların (kamu, üniversite, sivil toplum örgütleri, tüketiciler vb.) görüşlerinin alınması ve bu görüşlerin standartlara yansıtılmasıdır. Bu nedenle Enstitümüz, dünyadaki örnekleri çerçevesinde ISO, IEC, CEN ve CENELEC teknik komiteleri ile birlikte çalışacak, bu komitelerin ulusal yansımaları olacak ayna komitelerin (mirror committees) oluşturulması çalışmalarına hız vererek 2004 yılı Nisan ayında yönetim kurulu kararı ile hukuki altyapısını oluşturmuş, gerekli duyuruları yaptıktan sonra 15 Aralık 2004 tarihinde ise ilk toplantısını gerçekleştirmiştir. Şu an itibarıyla 20 sektör gurubunda 84 ayna komite ve 1150 civarında uzman ile yürütülen çalışmalar, ilgili taraflardan gelen taleplere göre genişletilebilmektedir.

1.3.2. Dünyada ve Türkiye'de Uygunluk Değerlendirme

Günümüzde herhangi bir ürünün veya hizmetin piyasalara sunumu bir takım düzenlemelere ve şartlara tabi olmuştur. Üreticiler ürettikleri ürünlerin kullanıcılar ve çevre üzerinde olumsuz bir etki yaratmaması için özellikle kullanıcılar tarafında ortaya çıkan talepler çerçevesinde bazı güvenceleri sağlamak zorunda kalmışlardır. Bu taleplerin bir kısmı zaman içerisinde ihtiyari bir kısmı ise yasal bazı şartların oluşması şeklinde gelişmiştir.

Bu gelişmelere en güzel örnek ise, Avrupa Birliği gibi bölgesel bazı ekonomik birliklerde de malların serbest dolaşımını temin etmek üzere ürünlerin sahip olduğu teknik özelliklerin uyumlaştırılması amacıyla ortaya konan sistemdir. Ürünlerin teknik özelliklerini uyumlaştırmak, sürecin sadece bir kısmını oluşturmakta olup, sistem bu özelliklere uygunluğun ortaya konması zorunluluğunu beraberinde getirmiştir.

Dünya Ticaret Örgütü'nün Ticarete Teknik Engeller Anlaşmasının temel kuralından olan malların serbest dolaşımında, en önemli husus, ticarete teknik engellerin kaldırılmasıdır. Dünyada malların serbest dolaşımının sağlanması için, serbest dolaşıma tabi olan ürünlerin asgari şartlara uyması ge-

rekmeektedir. Bu asgari şartlar, ÷lkelerin yayınlamış oldukları mevzuatlar ile belirlenmektedir. ÷lkeler mevzuatlarını ticarete teknik engel teşkil etmeyecek şekilde, insan sağlığı, can ve mal güvenliği ve çevre korunmasını esas alarak hazırlamaktadır. Temel güvenlik şartları olarak da adlandırılan bu hususlar ile ilgili teknik kurallar, genelde standartlarda tanımlanmaktadır. Ürünlerin piyasaya arz edilebilmesi için uyulması şart olan bu mevzuatlara uygunluğun belgelendirilmesi, zorunlu belgelendirme olarak adlandırılmaktadır. Bu belgelendirmede esas olan, ürünlerin kalitesinin belgelendirilmesi değil, piyasaya arz için zorunlu olan mevzuat gereklerinin sağlandığını göstermektir. Bu belgelendirmeye en iyi örnek, bir AB uygulaması olan ve Yeni Yaklaşım olarak bilinen mevzuat manzumesine uygunluğu gösteren “CE” işaretleme ile ilgili belgelendirme işlemleridir.

Günümüzde mal ve hizmetlerin kaliteli, yeter sayıda ve zamanında arzı, toplumların gelişmişlik ölçütü olarak kabul edilmektedir. Bundan dolayı kaliteli mal ve hizmetlerin piyasaya arz edilmesi kadar mal ve ürünlerin kaliteli olduğunun belgelendirilmesi de önemlidir. Bir ürün veya hizmetin kaliteli olması, asgari güvenlik şartlarının karşılanması yanında, fonksiyonel özelliklerini de kabul edilebilir hata sınırları içerisinde yerine getirdiği anlamına gelmektedir.

÷lkemizin AB ile olan ilişkileri ve üyelik süreci çerçevesinde geline aşamada malların üye ÷lkeler arasında serbest dolaşımını temin etmek amacıyla uyumlaştırdığı bu mevzuat manzumesinin ortaya koyduğu sistem, ÷lkemizde tamamen uyumlaştırılmıştır. Bu durum ÷lkemizde de uygunluk değerlendirmesi konusunda üreticilerin sıklıkla karşılaştığı bir kavram ve kaçınılmaz olarak uygulamak durumunda kaldığı bir süreç olmuştur.

Uygunluk değerlendirmesi günümüzde AB’nin malların serbest dolaşımını ile ilgili mevzuatının uygulanmasının temel yapı taşlarından biri haline gelmiş ve AB tarafından kalite altyapısı elemanı olarak adlandırılmıştır. Kalite altyapısı temel olarak, standardizasyon, metroloji, akreditasyon, muayene belgelendirme ve laboratuvar faaliyetlerinden oluşur. Bunlardan akreditasyon, muayene, belgelendirme ve laboratuvar faaliyetleri uygunluk değerlendirmesinin temel faaliyet alanları olarak tanımlanabilir.

TS EN ISO/IEC 17000/Nisan 2006 standardına göre, uygunluk değerlendirme kavramı; “Bir ürün, proses, sistem, kişi veya kuruluş ile ilgili belirli şartların karşılandığının ispatıdır” veya “Uygunluk değerlendirmeye yönelik en belirgin örnekler numune alma, test ve muayene, değerlendirme, geçerli kılma, uygunluğun güvence altına alınması (üretici beyanı), belgelendirme, kayıt, akreditasyon, onay ve bunların kombinasyonudur.”

Uygunluk Değerlendirmesi sürecinin 3 temel bileşeni bulunmaktadır.

1. Uygunluk Değerlendirmesine esas bir standardın ve/veya yazılı şartların bulunması ve buna göre bir laboratuvarın, muayene ve belgelendirme kuruluşlarının bu standartlara ve/veya yazılı şartlara göre bir süreç işletmesidir.
2. Laboratuvar ve belgelendirme kuruluşlarının uygunluk seviyesini tanımlayan, bu kuruluşların deney, kalibrasyon veya belgelendirme görevinin yeterliliğini değerlendirerek onaylayan bağımsız bir akreditasyon sisteminin ve bunu yöneten bir kuruluşun ulusal seviyede tesis edilmiş olmasıdır. Akreditasyon, uygunluk değerlendirme hizmeti alanların ve piyasa oyuncularının bu hizmetlerin güvenilirliği ve yeterliliğinden güvence duymalarını sağlamak amaçlı oluşturulmuş bir düzenlemedir. ÷lkemizde bu hizmeti yerine getirmek görevi TÜRKAK tarafından üstlenilmiştir.
3. Son bileşen ise bu ulusal akreditasyon kuruluşunun faaliyetlerinin belirlenmiş kriterlere göre değerlendirilerek onaylanmasıdır. Bu bileşen akreditasyon hizmetinin tanınma seviyesi olarak ifade edilir. Bu maksatla uluslararası seviyede oluşturulmuş kuruluşlar bulunmaktadır. European Accreditation – EA bunlardan en tanınanıdır.

Ülkemizin ulusal akreditasyon kuruluğu olan TÜRKAĐ bugün EA'nın bir üyesi olup yapmış olduğu akreditasyon hizmeti EA üyesi diğer ulusal akreditasyon kuruluşları tarafından kabul edilmektedir. Bu TÜRKAĐ açısından son derece önemli bir tanınma seviyesini ifade etmektedir.

Günümüzde uygunluk değeriendirme, yukarıda bahsedilen öğeleriyle birlikte özellikle AB üyesi olan ülkelerde ortaya çıkan ancak AB ile ticari ilişkileri bulunan diğer ülkeleri de içine alan ciddi bir pazar durumuna dönüşmüştür. Bu sistemin önemli aktörleri olan laboratuvar, belgelendirme kuruluşları ve hatta ulusal akreditasyon kuruluşları, bugün rekabet eden kuruluşlar haline gelmişlerdir. Bahsedilen uygunluk değeriendirme sistemini oluşturmuş ve etkin olarak uygulayan ülkelerin ulusal uygunluk değeriendirme pazarları arasında da uyumluluk söz konusu olduğunda uygunluk değeriendirme hizmetleri de günümüzde rekabete açık hizmetler olarak değeriendirilmektedir.

Uygunluk değeriendirmesinin temel elemanlarından laboratuvar, muayene ve belgelendirme hizmetleri TSE'nin temel fonksiyonlarından üçünü oluşturmaktadır. Günümüz şartlarında piyasa ve sistemin gereği olarak TSE her üç fonksiyon için de akreditasyonlarını TÜRKAĐ üzerinden tamamlamıştır. TSE'nin laboratuvar hizmetleri günümüzde Deney ve Kalibrasyon Merkez Başkanlığı altında TÜRKAĐ'tan akredite olarak hizmetlerini yürütmektedir.

TSE'nin gözetim ve muayene hizmetleri geçmiş yıllarda büyük oranda sadece ithalatın denetlenmesi kapsamında ilgili tebliğler çerçevesinde yürütölüyorken hizmet kapsamı genişletilmiş 2012 yılında 3. taraf gözetim ve muayene kuruluşu olarak TÜRKAĐ'tan akredite edilerek asansörlerin muayenelerine başlanmıştır. Gözetim ve muayene hizmetlerinde ülkemizde ve dünyamızda meydana gelen gelişmeler ve bu konulardaki düzenlemeler yakından takip edilmektedir. Bu çerçevede gözetim ve muayene hizmetlerinin çeşitlendirilmesi, mevcut hizmetlerin etkinliğinin artırılmasına yönelik çalışmalar devam etmekte olup, yükleme öncesi incelemeler, tankların periyodik muayenesi alanlarında akreditasyon çalışmalarında sona gelinmiştir.

TSE'nin laboratuvar hizmetleri günümüzde Deney ve Kalibrasyon Merkez Başkanlığı altında TÜRKAĐ'tan akredite olarak hizmetlerini yürütmektedir.

Deney ve Kalibrasyon Merkez Başkanlığı bünyesinde, TSE Kalite Kampüsünde (Gebze/Kocaeli) teşkilatlanan deney ve kalibrasyon faaliyetlerimiz, ikisi Gebze'de, biri Ankara'da olmak üzere üç grup başkanlığı ve Gebze, Ankara, İzmir, İstanbul, Bursa, Denizli, Çorum, Kayseri ve Turgutlu'da konuşlanmış 17 laboratuvar ve 3 kalibrasyon laboratuvarı müdürlüğü ile hizmet vermektedir.

Avrupa ve Ortadođu'nun sayılı örneklerinden olan birçok deney ve kalibrasyon laboratuvarları hizmetlerinin bir arada yürütölüğü, 276.500 m2 arazi üzerinde 36.000 m2 kapalı alana inşa edilmiş olan TSE Kalite Kampüsü, Dünya Bankası ile 4 Nisan 1991 tarihinde imzalanan 'Teknoloji Geliştirme Projesi' kapsamında yapımına başlanmış ve 1998 yılında tamamlanarak hizmete girmiştir.

Enstitümüzün bölgesel ve uluslararası işbirlikleri kapsamında öncelikle Suudi Arabistan, Umman gibi körfez ülkeleri olmak üzere laboratuvar akreditasyonu ve deney hizmetleri konusunda eğitim ve işbirliği çalışmaları başlatılmış ve sürekli genişleyerek sürdürölmektedir.

Deney Laboratuvarları Merkezi Başkanlığımızca 2009 yılında ülkemizin laboratuvar alt yapısının iyileştirilmesine ve ölçümlerde güven ve tanınırlığın sağlanmasına önemli katkılar sağlayacak olan tek program çatısı altında 6 ana başlıkta toplam 36 konuda Laboratuvarlar Arası Yeterlilik (LAK/ILC) ve Karşılaştırma Deneyleri (YT/PT) organize edilmiştir. Bu ulusal organizasyonda 20 farklı ilimizden 73 deney laboratuvarı 292 deney programına katılmıştır. 2009 yılı çevrim programımız, 29 Nisan 2010 tarihinde, çeşitli sektörlerden konularında uzman 91 katılımcının iştiraki ile TSE Gebze Kalite

Kampusu'nda gerçekleştirilen TSE 1. Karşılaştırma ve Yeterlilik Deneyleri Sempozyumu ile sona ermiştir. 2010 yılında ise 9 ana başlıkta toplam 75 konuda çevrim organizasyonu başlatılmıştır. Bu organizasyonda yurtdışı katılımcılardan da talepler gelerek organizasyonumuz uluslararası boyutlara taşınmıştır ve halen de bu organizasyonlar devam etmekte olup, 2009 yılından itibaren günümüze kadar yapılan çevrimler aşağıdaki tabloda özetlenmiştir.

Tablo 4: 2009 yılından itibaren günümüze kadar yapılan çevrimler

KOD	METOD	KATILIMCI SAYISI	METOD X KATILIMI	ANA KONU BAŞLIKLARI
2009	36	73	292	YapıMalzemeleri,YangınaDayanım,Tekstil, MetalikMalzemeler,ElektromanyetikUyumluluk, Kimya(Plastikler)
2010	75	124	532	YapıMalzemeleri,Kimya,Tekstil,Elektrik,MetalikMalzemeler,Ambalaj, Gıda
2011-1	11	95	169	YapıMalzemeleri,Elektroteknik,Gıda,Kimya(Plastik),MetalikMalzemeler
2011-2	49	123	355	YapıMalzemeleri,Tekstil,Gıda,Elektroteknik,MetalikMalzemeler,Ambalaj, Kimya,TahribatsızMuayene
2012-1*	5	17	34	Tekstil,MetalikMalzemeler
2012-2*	4	9	18	Kapı,Pencere,Cam

*Özel taleple açılmış programlardır. *

Deney Laboratuvarları Merkez Başkanlığı aynı zamanda Avrupa ve dünyadaki tüm akreditasyon ve karşılıklı tanınma anlaşmaları taraflarının çok ciddiye aldığı Avrupa Yeterlilik Testleri Veri Tabanı organizatörü EPTİS'in Türkiye'deki tek temsilcisi olup tüm karşılaştırmalarında koordinatör statüsündedir.

Ülkemizdeki ilk akredite yeterlilik testleri sağlayıcısı olabilmek için de 2012 yılı Kasım ayı içerisinde TÜRKAK'a TS EN ISO/IEC 17043 (Uygunluk değerlendirmesi - Yeterlilik deneyi için genel kurallar) akreditasyonu için tüm sistem dokümanlarımızla birlikte başvuru yapılmış ve TÜRKAK tarafından belirlenecek denetim tarihi beklenmektedir.

Ülkemizde ilk akreditasyon çalışmalarını başlatan ve akredite olan Enstitümüz laboratuvarları bu konuda ülkemizde lokomotif görevini üstlenmiştir. Halen tüm deney laboratuvarlarımızda tek çatı altında TS EN ISO/IEC 17025 Laboratuvar Yönetim Sistemi işletilmektedir. 16 deney ve 3 adet kalibrasyon laboratuvarımız da ülkemizde rakipsiz kapsam çeşitliliği ve sayısı ile EA ve ILAC gibi uluslar arası akreditasyon kuruluşlarına üye TÜRKAK'tan akreditedir.

50 yıllık laboratuvar hizmetlerindeki geçmişi ve tecrübesi ile ülkemizde ve uluslararası platformda önemli itibarı olan deney laboratuvarlarımızda, makine malzeme, tahribatsız muayene, tüm elektrik elektronik ürünler, tüm kimyasal testler, CE işaretlemesinin gerektirdiği birçok direktif kapsamındaki deneyler (EMC, LVD, Asansörler, Oyuncaklar...), yapı malzemeleri (tuğladan boyaya, yalıtımdan kaplamaya kadar) ve akaryakıt testleri uluslararası güvenilirlik kuralları ile yapılabilmektedir.

Uluslararası Ambalaj örgütü WPO'ya üye olan Enstitümüzün Ambalaj Laboratuvarı tarafından ulusal ve uluslararası platformda her yıl organize edilen "Altın Ambalaj" yarışması da ülkemizin ambalaj sanayisinin iyileşmesine, uluslararası rekabet gücünün artmasına, ülkemizin ve Enstitümüzün tanıtımına önemli ölçüde katkı sağlamaktadır.

Ürün Belgelendirme, ürünlerin belirli standartlara ve/veya teknik düzenlemelere uygunluğunun denetlenmesi işlemi olarak tanımlanabilir. Bütün şartların karşılanması durumunda imalatçılar ürün belgelendirme işaretini kullanmaya hak kazanırlar. Ürün belgelendirme kuruluşları, imalatçılara ürün

sertifikası ve/veya işareti kullanma izni verirler. Ürün belgelendirme, isteğe bağlı (ihtiyari) belgelendirme ve zorunlu belgelendirme olarak ikiye ayrılmaktadır.

Dünyada mecburi belgelendirme, ürünlerin serbest dolaşımı için bir araç olarak kullanılmaktadır. Ancak alıcılar beklentileri ve talepleri doğrultusunda alım yaptığından, ihtiyari belgeleri dikkate almaktadırlar. Ülkemizde, TSE'nin Ürün Belgelendirme Merkez Başkanlığı tarafından verilen ve ürünlere iliştilmesi ihtiyari olan TSE Markası, kalite ile eş anlamlı olarak algılanmaktadır. TSE Markasını ürünlere iliştilen imalatçılar, TSE ile yapmış oldukları sözleşme gereği tüketici haklarından doğan yükümlölüklerini yerine getirmek zorundadırlar.

TSE, 1964 yılından bugüne Ürün Belgelendirme faaliyetlerini sürdürmektedir. İlk TSE uygunluk Belgesi ve Markası kullanma hakkı 1964 yılında bakır tel için verilmiştir. Günümüzde 50 bine yakın üretim ve hizmet yeri TSE Belgelendirme hizmetlerinden yararlanmaktadır. Bu güne kadar bu kapsamda verilen ve güncelliğini koruyan TSE Belgeleri 60 bini aşmış bulunmaktadır.

Enstitümüz ürün belgelendirme hizmetleri kapsamında; Türk Standardlarına Uygunluk Belgesi (TSE Markası), TSE Kriteria Uygunluk Belgesi (TSEK Markası), CB Deney Belgesi, CCA- NTR Belgesi, TSE Elektromanyetik Uyumluluk Belgesi, Birim Doğrulama Belgesi, Harmonize Dokümanlara Uygunluk Markası Kullanma Belgesi, EX Kalite Uygunluk Belgesi, ENEC Belgesi, Ortak Kriterlere uygunluk belgesi, Deney Belgesi, HELAL Gıda Uygunluk Belgesi, SPICE Uygunluk Belgesi, Kripto Algoritma/Kripto Modül Onaylama Programı Ve Belgelendirmesi (TSE-CAVP ve TSE-CMVP BELGESİ), TSE Güvenlik Belgesi vermektedir.

Enstitümüz, Ortak Kriterler kapsamında, CCRA Sözleşmesini imzalamış, CCRA enetiminden geçmiş ve 2010 yılından beri “Sertifika Üreticisi Ülke” statüsünü devam ettirmektedir.

Enstitümüz, “Ürün Belgelendirme” faaliyetlerinde TÜRKAK’tan ülkemizde en geniş kapsamda akredite olmuş bir belgelendirme kuruluşudur.

Bunun dışında özellikle AB mevzuatı uygulamaları çerçevesinde AB Komisyonu tarafından CE işareti uygunluk değerlendirmesi gerçekleştirmek üzere “1783 No.lu Onaylanmış Kuruluş” olarak görevlendirilmiştir. Enstitümüz 9 AB yönetmeliğinde Onaylanmış kuruluş olarak uygunluk değerlendirme faaliyetini yürütmektedir. Asansör Yönetmeliği, Otomatik Olmayan Tartı Aletleri Yönetmeliği, Gaz Yakan Cihazlar Yönetmeliği, Yeni Sıcak Su Kazanları Yönetmeliği, Yapı Malzemeleri Yönetmeliği, Kişisel Koruyucu Ekipmanlar Yönetmeliği, Basıncılı Ekipmanlar Yönetmeliği, Tıbbi Cihaz Yönetmeliği, In Vitro Tıbbi Cihaz Yönetmeliği kapsamlarında uygunluk değerlendirme işlemleri gerçekleştirilmektedir.

1.3.3 Dünyada ve Türkiye’de Kalibrasyon

Bilimsel çalışmalarda, sağlık alanında ve tıbbi teşhiste, sanayi ve endüstride, ticaretle ve günlük hayatımızda kullanılan cihazlar sistematik veya sistematik olmayan hatalı sonuçlar gösterebilir. Hatalar ancak cihazın, belirlenmiş şartlar altında, ulusal veya uluslararası yayınlanan ve geliştirilen metotlara göre, referans bir standart ile mukayese işlemleri dizisinden sonra tespit edilebilir. Kalibrasyon olarak tanımladığımız bu işlemler dizisinde ölçüm yapılacak cihazın kısa dönemli davranışı sergilenir.

Dünyada ve Türkiye’de kalibrasyon faaliyetleri bilimsel, endüstriyel ve kanuni olmak üzere üç farklı alanda yürütülmektedir. Bilimsel kalibrasyon hizmetlerini genelde ülkenin en üst seviye kalibrasyon kuruluşu olan Ulusal Metroloji Enstitüleri yürütür. Ülkemizde de aynı şekilde kısa adı UME olan, TÜBİTAK’a bağlı, Ulusal Metroloji Enstitüsü yürütmektedir. Bu enstitüler esas olarak primer seviye kalibrasyonları yapar, ülkenin endüstriyel kalibrasyon laboratuvarlarından gelen talepleri karşılar, yeni cihaz ve ölçme sistemleri ile ilgili araştırma geliştirme faaliyetlerini yürütür. Endüstriyel kalibrasyon hizmetini ise, devlet veya kamu sektöründen, akredite olan veya olmayan, ikincil seviye laboratuvarlar yürütür.

TSE yaklaşık 25 yıldır her sektöre hitap edebilecek şekilde kalibrasyon konularında endüstriyel kalibrasyon alanına yönelik olarak faaliyetlerini sürdürmektedir. TSE, kalibrasyon eğitimlerini yurt dışından almış, deneyimli teknik uzman kadrosuyla, ülkemizde kalibrasyon bilincinin yerleşmesine, eğitim seminer ve paneller ile sürekli destek vererek öncülük etmiştir.

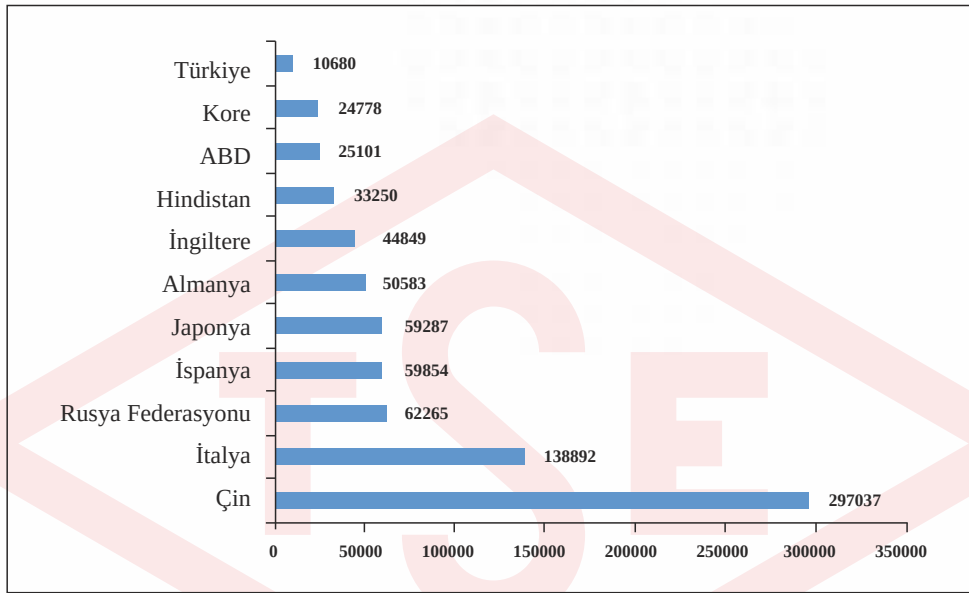
TSE kalibrasyon birimleri, Türkiye’de akreditasyon faaliyetlerinin henüz gündemde olmadığı ve konuşulmadığı bir dönemde, ticaretle engellerin kalkması için Alman akreditasyon kuruluşu DAR’dan akredite olup faaliyetlerini sürdürmüştür. TSE kalibrasyon birimleri ülkemizin milli akreditasyon kuruluşu TÜRKAK’ın kurulması ile birlikte hemen akredite olarak, TÜRKAK’tan ilk akredite olan laboratuvar unvanına da sahip olmuştur.

Akreditasyon geçmişi ve tecrübesi çok eskiye dayanan TSE Kalibrasyon Grup Başkanlığı halen pratik kalibrasyon eğitimi ile birlikte, laboratuvar akreditasyonu, ölçüm belirsizliği ve laboratuvar kalite yönetimine yönelik diğer teknik ve kalite konularında da eğitimler vermektedir.

Dünyada ve ülkemizde yasal kalibrasyonlar konusunda da kurumlar mevcut olup Türkiye’de bu alanda sorumlu olan kurum Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığıdır. Ülkemizde kanuni olarak yapılması zorunlu tutulan, kuyumcu terazileri, sayaçlar gibi konular yasal metrolojinin kapsamına girmektedir.

1.3.4 Dünyada ve Türkiye’de Sistem Belgelendirme

Değişen ekonomik koşullarda ve her geçen gün tırmanan küresel rekabet ortamında tutunabilmek ve kalıcılığı sağlayabilmek, ancak ve ancak yenilikçi stratejiler geliştirerek bu değişken piyasalarda her zaman en avantajlı konumu alabilen işletmeler için mümkün olabilecektir. Bu nedenledir ki, işletmelerin global değişime ayak uydurup kurumsallaşma sürecini başarıyla tamamlamaları, misyon, vizyon, politika ve hedeflerini belirlemeleri, sistematik ve kaliteli yönetim anlayışını işletme kültürü olarak benimsemeleri gerekmektedir. Bu çerçevede yönetim sistemleri kurarak toplam verimliliği artıran işletmeler, sürekli gelişimi ve kaynakların etkin kullanımını da sağlayarak rekabetçiliğin gereklerini yerine getirebileceklerdir.

Şekil 6: ISO 2010 Yılı Belgelendirme Araştırması

ISO (Uluslararası Standartlar Organizasyonu)’nın Kasım 2011’de yayınlamış olduğu 2010 Yılı Belgelendirme Araştırması’na göre 2010 sonu itibarıyla dünya genelinde 178 ülke ve ekonomide düzenlenen ISO 9001 belgesi sayısı 1109905 iken ülkemizde düzenlenen belge sayısı 10.680 olup, bu belgelerin 2615 adedi Enstitümüzce düzenlenmiştir.

Yönetim Sistemleri alanında yapılan belgelendirme işlemleri isteğe bağlı olup, bu alanda ülkemizde faaliyet gösteren 100’ün üzerinde yabancı ve yerli menşeli belgelendirme kuruluşu bulunmaktadır.

Enstitümüz, 1990 yılından itibaren yürüttüğü Yönetim Sistem Belgelendirme faaliyetleri kapsamında TS EN ISO 9000 Kalite Yönetim Sistemi, TS EN ISO 14000 Çevre Yönetim Sistemi, TS 18001 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi, TS EN ISO 22000 Gıda Güvenliği Yönetim Sistemi, TS ISO/IEC 27001 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi, TS EN ISO 13485:2003 Tıbbi Cihazlar Yönetim Sistemi, TS ISO 10002 Müşteri Memnuniyeti Yönetim Sistemi, TS EN 16001 Enerji Yönetim Sistemi, TS ISO/IEC 20000-1 Bilgi Teknolojileri Hizmet Yönetim Sistemi, FSSC 22000 - ISO 22002-1 ve PAS 223 Gıda Güvenliği Yönetim Sistemi, TSE K 118 Ön Dökümlü Betonarme Yapı Elemanları Kalite Yönetim Sistemi ve IQ Net SR 10 Sosyal Sorumluluk Yönetim Sistemi konularında belgelendirme yapmaktadır. Kalite, Çevre, Gıda Güvenliği, FSSC 22000 Gıda Güvenliği ve Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemleri belgelendirme faaliyetleri Türk Akreditasyon Kurumu (TÜRKAK) tarafından akredite edilen Enstitümüz, tüm yönetim sistemlerinde hali hazırda toplam 4000’in üzerinde aktif belge vermiştir.

1.4 Paydaş Analizi

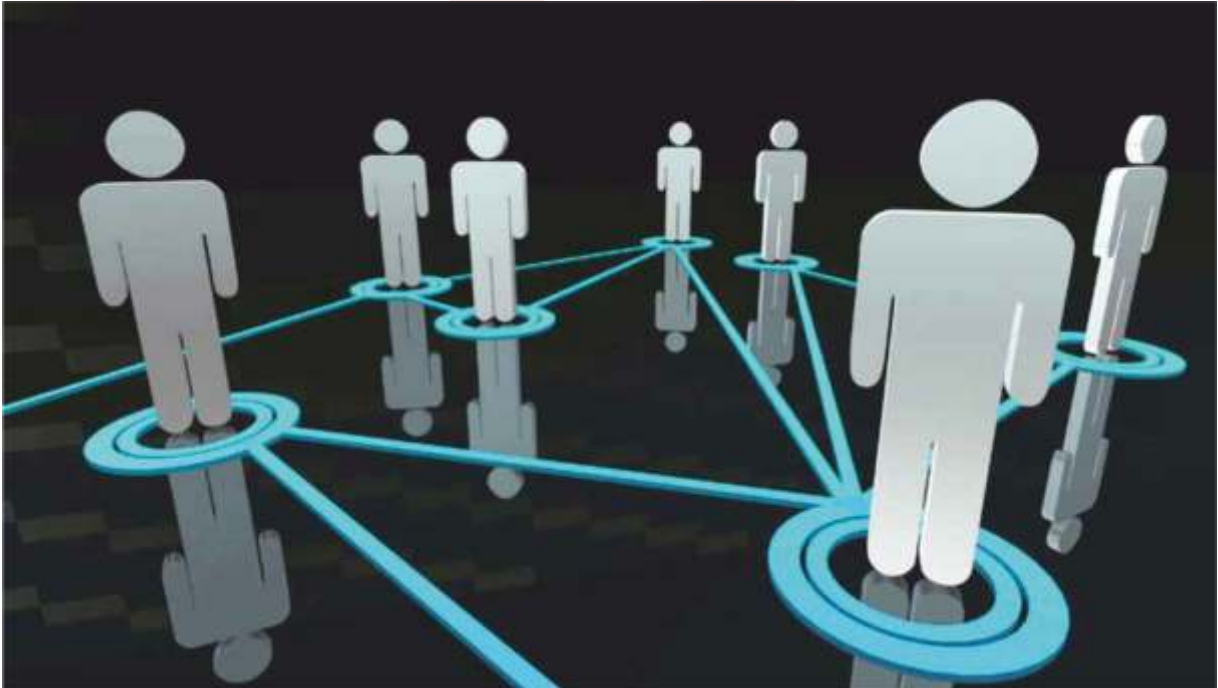
Enstitümüz tarafından yürütülmekte olan standart hazırlama, ürün belgelendirme, personel ve sistem belgelendirme, laboratuvar hizmetleri, kalibrasyon hizmetleri, gözetim muayene hizmetleri ve eğitim hizmetleri düşünüldüğünde, Enstitümüzün üreticiden tüketiciye, kamudan özel sektöre kadar hemen hemen tüm taraflarla ilişkisinin olduğu, bu bağlamda geniş bir paydaş portföyüne sahip olduğu anlaşılabacaktır.

Enstitümüz,

- Standart hazırlama çalışmalarında; üniversiteler, tüketiciler, kamu ve özel sektörle,
- Ürün belgelendirme hizmetlerinde; belgelendirme hizmeti alan özel sektörle, kaliteli ürün alabilmeyi sağlamak adına şartnamelerinde TSE markasını isteyen kamu sektörüyle, can ve mal güvenliğini tehdit etmeyen kaliteli ürünleri almak adına TSE güvenceli ürünleri tercih eden tüketici ile,
- Sistem ve personel belgelendirme alanında, kaliteli sistem kurduklarını belgelemek isteyen kamu ve özel sektör kuruluşları ve bir konudaki yetkinliğini ispat etmek isteyen özel kişiler ile,
- Kalibrasyon hizmetlerinde, faaliyet gösterdiği alanlarda çeşitli ölçü aletleri kullanan kamu ve özel sektörle,
- Laboratuvar hizmetlerinde, sahip olduğu ürünlerin belirli kriterlere uyup uymadığını belgelemek isteyen kamu ve özel sektör ile,
- Gözetim ve muayene hizmetlerinde, düzenleyici ve denetleyici kuruluşlar, ithalat ve ihracatçılar ile,
- Eğitim hizmetlerinde, kamu ve özel sektör temsilcileri ve özel kişiler
- bölgedeki belgelendirme kuruluşları ile standardizasyon kuruluşları, SMIC, ISO, CEN CENELEC, EOQ, IQ NET vb uluslararası kuruluşlar ile, yakın bir ilişki içerisinde.

Bilindiği gibi Enstitümüz ilk stratejik planını hazırlama aşamasında kamu ve özel sektörden paydaşlarıyla bir araya gelerek paydaş toplantısı düzenlemiş, toplantıya katılamayan paydaşlara yönelik ise anketler ve formlar yoluyla ulaşarak onların görüş ve önerilerini almıştır.

Enstitümüz 2013-2017 stratejik planını hazırlarken, bir önceki stratejik plan çalışmasında elde ettiği tecrübeyi göz önünde bulundurarak paydaş toplantısı düzenlemeyi tercih etmemiş, bunun yerine

paydaşlarına web, posta ya da e-posta yoluyla ulaşmayı tercih etmiştir. Böylece hem paydaşlarını stratejik planını yenilediğinden haberdar etmiş hem de paydaşların değerli düşünce ve önerilerinin alınmasını sağlamıştır. Bu kapsamda kamu ve özel sektördeki paydaşlarımıza anket düzenleyerek ve iç paydaşlarımız olan Enstitü personeline de “Paydaş Görüş ve Öneri Formu” gönderilerek, onların görüşlerine başvurulmuştur.

Paydaşlarımızdan gelen görüş ve öneriler doğrultusunda şu hususlar ön plana çıkmaktadır:

- Hizmetlerin hızlı ve zamanında sunulmasına özen gösterilmeli
- Enstitü hizmetleri sanayi kuruluşları için gerekli tüm belgelendirme ve test hizmetlerini karşılayacak şekilde geliştirilmeli
- Enstitü akreditasyonlarını zamanında tamamlayarak yurtdışındaki kuruluşların rekabetinden etkilenmemeli
- Belgelendirme sonrası eğitimlere ağırlık verilmeli
- TSE uluslararası ve AB belgelendirme kuruluşu yetkinliğine kavuşmalı
- Tarım ve gıda sektörüne yönelik çalışmalar artırılmalı
- Standardizasyon çalışmalarına ilgili tüm tarafların daha fazla katılım sağlanmalı
- Helal gıda sertifikası konusunda çalışılmalı
- Enstitü faaliyetleri ile ilgili etkin tanıtım kampanyaları yapılmalı
- Enstitü akademik çalışmaların da yapılmasını destekleyen bir yapıya kavuşturulmalı
- Yurtdışı standart hazırlama faaliyetlerine etkin katılım ve devamlılık sağlanmalı
- TSE bölge laboratuvarları ve bölge müdürlüklerini Türkiye genelinde yaygınlaştırmalı, mahallinde hizmet vermeye odaklanmalı
- İleri teknolojilere yönelik olarak altyapı hazırlıkları yapılmalı

Günümüzde ulaşılan modern yönetim yaklaşımı içerisinde başarılı ve süreğen çalışmalar yapabilmek için paydaşlarla ilişkilerin ne kadar önemli olduğunun farkındayız. Enstitü olarak paydaşlarımızla sürekli ve dinamik bir ilişki içerisinde olmaya özen gösteriyoruz. Ülkemizin muasır medeniyet ideali çerçevesinde önemli bir yer tutan kalite altyapısını geliştirme ve destekleme görevi verilen Türk Standardları Enstitüsüne paydaşlarımızın da gerekli desteği sağlayacağına inanıyoruz. Bu bağlamda paydaşlarımızın görüş ve önerilerine her zaman açık olduğumuzu ve onlara büyük önem verdiğimizizi bir kez daha belirtmek istiyoruz.

2 STRATEJİK PLAN

2.1 Misyon ve Vizyon

Misyon:

Ülkemizin rekabet gücünü artırmak, ulusal ve uluslararası düzeyde ticaretini kolaylaştırmak ve toplumun yaşam düzeyini yükseltmek için; standardizasyon, uygunluk değerlendirme, deney ve kalibrasyon faaliyetlerini tarafsız, bağımsız, etkin ve güvenilir olarak sağlamaktır.

Vizyon:

Hizmetlerimizde, ulusal, bölgesel ve uluslararası alanda tercih edilen, yönlendirici ve lider bir kuruluş olmak.

İlkeler ve Değerler

Güvenilirlik

Türk Standardları Enstitüsü sanayi kesimi başta olmak üzere ilgili tüm tarafların (paydaşların) güvenini kazanmayı ve karşılıklı güven çerçevesinde hizmetlerini sürdürmeyi esas kabul eder.

Tarafsızlık

Enstitü ilgili tüm taraflara dürüst, önyargıdan uzak ve tarafsız bir biçimde, eşit mesafede yaklaşmayı ve her türlü ayrımcılıktan uzak durmayı esas kabul eder.

Liderlik-Katma Değer

Enstitü olarak, faaliyet gösterdiğimiz alanlarda kararlı, özgüven sahibi, cesur, atılgan, yenilikçi adımlar atarak katma değeri yüksek hizmetler sunulması esastır.

Yenilikçi Olmak

Enstitünün faaliyet gösterdiği ve faaliyet göstermesi muhtemel olan alanlarda kişisel/kurumsal düzeyde sürekli gelişim anlayışıyla yeniliklerin izlenmesi ve gerekli olan değişimlerin uygulamaya alınması esastır.

Verimlilik-Uzmanlık

Enstitü faaliyetlerinin, fayda/maliyet yaklaşımı göz önünde tutularak sektörde yer alan kuruluşlarla rekabet avantajı sağlayacak şekilde, nitelikli uzman personel ile yürütülmesi esastır.

Toplumsal Sorumluluk

Kurumun hedeflerine ulaşmada toplum çıkarlarını gözetmesi, sosyal sorumluluğunun bilincinde hareket etmesi esastır.

Duyarlılık

Enstitü'nün ilişkili olduğu kurum ve kuruluşların beklentilerine ve ihtiyaçlarına duyarlı olunması, hızlı ve etkili bir şekilde cevap verilerek karşılıklı anlayış içinde çözümler üretilmesine çaba gösterilmesi, meşru taleplerinin zamanında ve etkin bir şekilde değerlendirilerek karşılanması esastır.

Şeffaflık ve Hesap Verebilirlik

Kurum faaliyetleri hakkında kamuoyunun düzenli olarak bilgilendirilmesi, kamusal değerlendirme ve denetime her zaman açık ve hazır olunması esastır.

Müşteri Odaklılık

Enstitü olarak müşterilerden gelen öneri ve şikâyetlere, farklı düşünce ve görüşlere değer veriyoruz ve bu görüşlerin Enstitü olarak sorumluluklarımızın yerine getirilmesinde profesyonelce hareket edilmesi için gerekli olduğunun bilincindeyiz.

Gizlilik

Türk Standardları Enstitüsü, müşteri bilgilerinin ve yapılan çalışmaların sonuçlarının gizliliği konusundaki sorumluluklarını ciddiye almaktadır.

Bağımsızlık

Enstitünün varlığının ve tarafsız ürünler ve hizmetler sunabilmesinin ön koşuludur.

2.2 Amaç ve Hedefler

Amaç 1. Standardizasyon faaliyetlerini yönlendirici ve lider kuruluş olarak sürdürmek.

Bugün iş dünyası, ürün ve hizmetlerin performansını, güvenilirliğini, dayanıklılığını ve kalitesini etkileyecek anahtar özellikleri tanımlamak için standartlara güvenmektedir. Standartlar kuruluşların rekabet gücüne katkı sağlayarak, üretilen ürünün veya sunulan hizmetin belli oranda rasyonelleştirilmesini de mümkün kılmaktadır. Küreselleşen ticarete dünyanın farklı yerlerinde üretilen parçaların birbirine uyumlu olması ve istenen performansta çalışması standartlar ile gerçekleşmiştir.

TSE, ülkemizin Avrupa ve uluslararası standardizasyon kuruluşlarındaki tek temsilcisi olarak, ülkemizde inovasyonun desteklenmesi ve kolaylaştırılması, firma ve sivil toplum örgütleri için sürdürülebilir gelişimin ve rekabetin sağlanabilmesi ve sanayicilerimizin uluslararası platformlarda rekabet edebilmesi ve aynı zamanda pazarı yönlendirebilecek güce de sahip olabilmesi için standardizasyonun son derece önemli bir araç olduğuna inanmaktadır.

Ancak ülkemizde standardizasyona olan ilgi gelişmiş ülkelerdeki farkındalık ve katılım seviyesi ile karşılaştırıldığında ciddi eksiklikler göstermektedir. Ülkemiz sanayicilerinin ve üreticilerinin ülkemizdeki standardizasyon çalışmalarına katkıları arzu edilen ve olması gereken seviyenin çok altında kalmaktadır. Buradaki temel sorun standartların nasıl hazırlandığı ve yayımlandıktan sonra uygulamada yarattığı ekonomik katkı konusundaki bilgi eksikliğidir. Bu eksikliğin giderilmesi ancak ülkemizde standartların ürün ve hizmetler üzerindeki olumlu etkisi ve dolaylı olarak ekonomiye yaptığı katkı konusundaki farkındalığın çok daha yüksek seviyelere çekilebilmesi ve Türk sanayicisinin TSE ile el ele vererek standardizasyon sürecine katkısının sağlanması ile mümkündür.

Strateji 1.1: Standardizasyon faaliyetlerinde tarafların katılımının artırılması,

Strateji 1.2: Uluslararası ve bölgesel standardizasyon faaliyetlerinde teknik komitelere katılımın artırılması, bu amaçla özel sektöre yönelik bilgilendirmeler yapılması ve sekretarya hizmeti verilmesi,

Strateji 1.3: Uluslararası ve bölgesel standardizasyon kuruluşlarının standart hazırlama, tadil, revizyon çalışmalarının yakından takip edilerek, ülkemiz üretici ve tüketicilerinin ihtiyaçları doğrultusunda adapte faaliyetlerinin sürdürülmesi,

Strateji 1.4: Standartların mevcut olmadığı alanlarda üretici ve tüketicinin acil ihtiyaçlarını karşılayabilmek için kriter çalışmalarının artırılması,

Hedef 1.1: Standart ve kriter hazırlama, tadil, revizyon faaliyetlerinin etkin olarak sürdürülmesi.

Hedef 1.2: Uluslararası ve bölgesel standardizasyon kuruluşların faaliyetlerine etkin katılım

Amaç 2. Uygunluk Değerlendirme hizmetlerinde ulusal ve uluslararası Pazar payının artırılması

Uygunluk değerlendirme hizmeti, bir ürün, süreç ya da hizmetin ilgili teknik standartların gerekliliklerini direkt ya da direkt olmayan yollarla belirleme faaliyetidir. Her ülke için standardizasyon, ürün testleri ve belgelendirmesi ile o ülkenin mali performansı arasında güçlü bir bağ bulunmaktadır. Bu nedenle, ülkemizin dış pazarlara olan ihracattaki başarısını artırmak için standardizasyon sürecindeki gelişmeleri özellikle ülkemizin başarılı olduğu üretim alanlarında yönlendirmeye çalışmamız ve ayrıca

buna paralel olarak, ürün testleri ve belgelendirme hizmetlerindeki verimliliği de artırmamız gerekmektedir.

TSE olarak amacımız, ülkemizdeki uygunluk değerlendirmesi faaliyetlerinin gelişimi ve rasyonelleştirmesi için odak noktası olma vizyonumuz çerçevesinde, pazardaki bütün tarafların çıkarlarını gözeterek, üreticilerin uygunluk değerlendirmesi hizmeti için seçecekleri kuruluşun önemini ve ticari başarılarındaki rolünü vurgulamak ve TSE onaylı bütün ürün, süreç ve hizmetlerin, gerek ülkemizde gerekse Avrupa Birliği ve diğer uluslararası pazarlarda güvenilir ve kabul görür bir seviyeye getirilmesi için uygunluk değerlendirmesi hizmetlerimizi daha yaygın, erişilebilir ve en yüksek kalitede sunmaktır.

Bu amaçla Enstitümüz standardizasyon ve uygunluk değerlendirmesi alanında dünyada yaşanan gelişmeler ışığı altında, yükleme öncesi gözetim faaliyetleri alanında da işbirliği faaliyetlerini geliştirmektedir. Bu kapsamda, ilk girişimler Afrika ve Arap Yarımadası'ndaki bazı ülkelerin Standart Kuruluşları ile yapılan işbirliği protokolleri çerçevesinde başlatılmıştır. Önümüzdeki dönemde, yükleme öncesi gözetim anlaşmalarının başka ülke standart kuruluşları ile de yapılması hedeflenmektedir.

Ayrıca, TSE olarak yurt dışında hizmet veren belgelendirme kuruluşları ile tesis etmekte olduğumuz ve gelecekte yenilerini tesis etmeyi amaçladığımız Çözüm Ortaklıkları sayesinde yerel seviyede nitelikli uzman tespiti ve koordinasyonunun etkin hızda ve düşük maliyetle gerçekleştirilmesi ve pazar taleplerine yanıt vermede kaynak bağımlılığının azaltılarak esneklik oluşturulabilmesi ve böylece yerinde hizmet avantajı ile ulaşım, konaklama vb. gider kalemlerinin ortadan kaldırarak operasyonel maliyetlerde azalma sağlanması ile belgelendirme maliyetlerinde düşüş sağlanması ve taleplere daha hızlı cevap verilmesi hedeflenmektedir.

Strateji 2.1: Dış denetçi/inceleme uzmanı uygulamasının genişletilerek, TSE'nin piyasada fiyat rekabet gücünün artırılması için gerekli çalışmaların yapılması,

Strateji 2.2: Yurt dışında belgelendirme kuruluşları ile işbirliği yapılarak, yerinde hizmetin sağlanması yoluyla belgelendirme maliyetlerinin düşürülmesi,

Strateji 2.3: Ülkelerle “Yükleme Öncesi Gözetim” anlaşmaları yapılarak, küresel ticarete gözetim hizmetlerinin yaygınlaştırılması,

Strateji 2.4: Yurt içinde yapılamayan test, muayene ve belgelendirme hizmetlerinin TSE tarafından yapılabilirliği için gerekli çalışmalara öncelik verilmesi,

Strateji 2.5: Gelişen teknoloji ve üretim tarzlarının takip edilerek, yeni belgelendirme/test hizmetlerinde sektörün ihtiyaçlarının önceden tespit edilerek, gerekli yatırım çalışmalarının yapılması,

Hedef 2.1: Enstitümüzün hizmet alanlarının genişletilmesi

Hedef 2.2: Enstitünün teknik altyapısının geliştirilmesi

Hedef 2.3: Yurt dışı belgelendirme/gözetim hizmet pazar payının artırılması

Hedef 2.4: Eğitim hizmetlerinde yurt içi ve yurt dışında etkinliğin artırılması

Hedef 2.5: TSE'nin rekabet ve Pazarlama gücünün artırılması.

3 İZLEME VE DEĞERLENDİRME

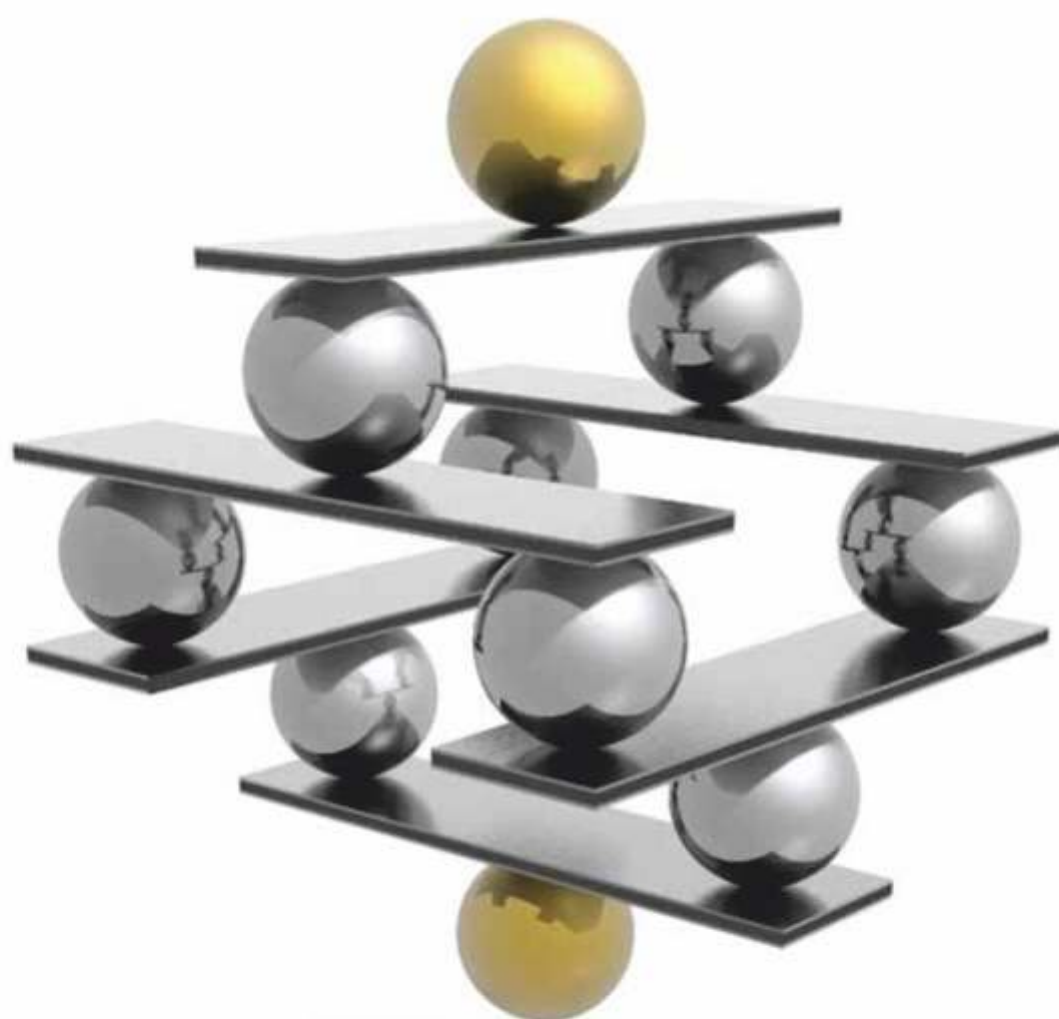
Bilindiği gibi stratejik yönetim süreci 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile belirlenen üç unsurlu bir çevrimden oluşmaktadır. Bunlar: stratejik plan, performans programı ve faaliyet raporu üçlüsüdür. Kuruluşlar öncelikle kendi durumlarını ve pazar durumlarını analiz ettikten sonra vizyon ve misyonları doğrultusunda beş yıllık amaçlarını belirlerler. Performans programları ile, belirlenen amaçlar ışığında yıllık performans hedefleri belirlenir ve bu hedeflere ulaşmak için ne tür faaliyetler yapılacağı ve bu faaliyetlerin sonuçlarının hangi göstergelerle ölçüleceği tespit edilir. İlerleyen yılın başında ise sona eren yıla ilişkin hedefler ve göstergeler gerçekleşme verileri ile kıyaslanarak performans sonuçlarını gösteren faaliyet raporları oluşturulur. Enstitümüz de bu süreçleri takip etmektedir.

Kurumumuzda 2006 yılından bu yana faaliyet raporları hazırlanmaktadır. İlk stratejik planımız 2008 yılında uygulamaya başlandığı için ilk performans sonuçları da bu yıla ilişkin hazırlanmıştır. Harcama birimleri performans programında belirlenen göstergelerle ilgili verileri sağlamak ve muhafaza etmek durumundadırlar. Böylece, yıl içerisinde belirledikleri hedeflere ne ölçüde ulaştıklarını da takip etme imkânı bulmaktadırlar.

Kurumumuzda izleme ve değerlendirme genellikle faaliyet raporları aracılığıyla yapılmaktadır. Ayrıca gerektiği takdirde yıl içerisinde birimlerden ilgili veriler toplanarak değerlendirme yapılabilmektedir.

Kurumun performans sonuçlarının yıllar itibarıyla bir arada tutulacağı, izleme ve takip kolaylığı sağlayacak bir yazılım yapılmasına ilişkin fizibilite çalışmaları da yürütülmektedir.

TSE

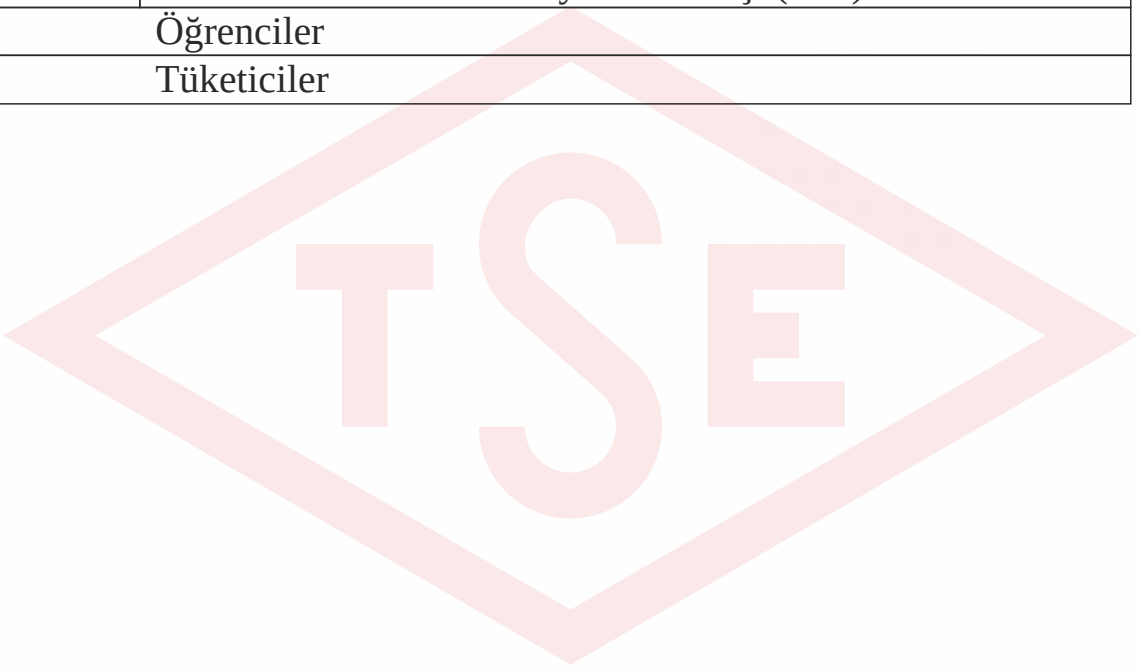
4. Ekler

Ek 1: TSE Paydaş Listesi

BAKANLIKLAR	Başbakanlık
	Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
	Ekonomi Bakanlığı
	Gümrük ve Ticaret Bakanlığı
	Kalkınma Bakanlığı
	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
	Çalışma ve Sosyal Güvenlik
	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
	Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı
	Maliye Bakanlığı
	Orman ve Su İşleri Bakanlığı
	Sağlık Bakanlığı
	Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı
	Milli Eğitim Bakanlığı
	Avrupa Birliği Bakanlığı
	Dışişleri Bakanlığı
KAMU KURUM ve KURULUŞLARI	Belediyeler
	Avrupa Toplulukları Araştırma ve Uygulama Merkezi(ATAUM)
	Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü
	Başbakanlık Personel ve Prensipler Gn.Müd.
	Başbakanlık Mevzuatı Geliştirme ve Yayın Genel Müdürlüğü
	BÜMKO
	Devlet Malzeme Ofisi
	Devlet Personel Başkanlığı
	Emniyet Genel Müdürlüğü
	Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu(EPDK)
	Hıfzısıhha Laboratuvarları
	İl Özel İdare Başkanlıkları
	Kamu İhale Kurumu
	Kamu Kurum ve Kuruluşları
	KOSGEB
	Milli Prod. Merkezi
	Ölçüler ve Stan. Gen.Müd.
	TÜBİTAK UEKEA
	Türk Akreditasyon Kurumu (TÜRKAK)
	Ulusal Metroloji Enstitüsü(UME)
	Yüksek Öğretim Kurulu (YÖK)
	Mahkemeler
	Sayıştay

MAL ve HİZMET ÜRETEN KURULUŞLAR	Belgelendirme Kuruluşları
	Bilişim Firmaları
	Diğer Kalibrasyon Laboratuvarları
	Diğer Onaylanmış Kuruluşlar
	Fuar Şirketleri
	Hastaneler
	İnşaat Firmaları
	Laboratuvarlar
	Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlar
	Ortaklıklarımız (Sojuztest vb.)
	Proje Firmaları
	Standard ve Süreli Yayın Sağlayıcılar
	TSE Belgeli Firmalar
	TSE belgeli firmalar dışındaki tüm firmalar
	Üniversiteler
	Üniversitelerin Otomotiv Araştırma Merkezleri
	Ürün ve Hizmet Tedarikçileri
	WMI kodunu kullanan/ kullanacak firmalar
	Yapı Denetim Firmaları
	Yazılı ve Görsel Medya
	Yurt Dışı Standardizasyon ve Belgelendirme kuruluşları
SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI	Ankara Barosu
	Meslek Odaları
	Mesleki Birlik ve Dernekler
	Mühendislik Büroları
	Otomotiv Sanayicileri Derneği
	Otomotiv Sektörü
	Sanayi Odaları
	Ticaret ve Sanayi Odası
	Sektörel Dernekler
	Sivil Toplum Kuruluşları
	TOBB
	Tüketici Dernekleri
	Türkiye Barolar Birliği
	Kalibrasyon ve Deney Laboratuvarları
	Derneği(TÜRKLAB)

ULUSLARARASI & BÖLGESEL KURULUŞLAR	Avrupa Akreditasyon Birliği(EA)
	Avrupa Elektroteknik Standardizasyon Kuruluşu(CENELEC)
	Avrupa Kalite Teşkilatı(EOQ)
	Avrupa Standardizasyon Kuruluşu(CEN)
	Bölgeler Arası Standardizasyon Birliği(BASB)
	Ekonomik İşbirliği Teşkilatı(EİT) Üyesi Ülkeler
	IECEE
	İslam Konferansı Örgütü(İKÖ) Üyesi Ülkeler
	Uluslararası Elektroteknik Standardizasyon Kuruluşu(IEC)
	Uluslararası Standardizasyon Kuruluşu(ISO)
	Öğrenciler
	Tüketiciler

TÜRK
STANDARDLARI
ENSTİTÜSÜ

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ

SULTAN II. BAYEZİD TARAFINDAN TERCÜMEYE KÖTÜLÜK
DÜNYANIN BUGÜNKÜ MANADA İLK STANDARDI

KANUNNAME-i İHTİSAB-I BURSA THE LAW OF THE MUNICIPALITY OF BURSA

SULTAN
II. BAYEZİD HAN
1447 • 1512

TÜRKİYE'NİN BUGÜNKÜ MANADA İLK STANDARTI (KANUNNAME-İ İHTİSAB-I BURSA)

Türkler, Anadolu toprakları üzerinde hükümet kurduklarında, her alanda bugün dahi önemli sayılacak uygarlık örnekleri vermişlerdir. Standard konusu da bunlar arasındadır. Yaklaşık bes yüzyıl önce Bursa, Edirne, Sivas, Erzurum, Diyarbakir, Çankiri, Aydın, Mardin, Karahisar, Musul, Rize, Amasya, İçel, Arapkir, Karaman ve daha pek çok yerin mahalli özelliklerine ve üretim çeşitlerine göre standard kuralları konulmuş ve ciddi olarak uygulanmıştır.

1502 tarihli ve zamanın padisahi Sultan II. Bayezid Han tarafından çıkarılan "**Kanunname-i İhtisab-ı Bursa**", bu gerçeği doğrulayan ve yazılı en eski belgedir.

Türk Standardları Enstitüsü, kuruluşunun 40. Yılında, büyük tarihi değeri bulunan bu belgeyi, Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi'ndeki orijinalinden çoğaltarak ilgililerin istifadesine sunmuştur. Böylece, çağdas standardizasyon faaliyetlerine ışık tutulmak istenildiği gibi, dünya standard tarihine de önemli bir kaynak kazandırılmıştır.

Belgenin dili, bugünkü nesil için oldukça eski olduğundan, metnin gerekçesi ile hüküm ifade eden kısımları önce Latin harfleri ile okunur hale getirilmiş ve daha sonra bugünkü Türkçe ile anlaşılabilir şekilde kaleme alınmıştır.

Kalkınmanın temel taşlarından biri olan standartın önemini yüzyıllar önce Türkler tarafından kavrandığını ifade eden bu belgede bugünkü anlamda, boylama, ambalaj, kalite gibi esaslar ile narh ve ceza hükümlerine yer verilmiştir.

Kanunname-i İhtisab-i Bursa'nin gün ışığına çıkarılması ile dünya standard tarihine önemli bir belge kazandırılmış, Türk milletinin, medeni aleme bu yönden tanıtılmış ve milli bir hizmetin yerine getirilmiş olduğuna inanıyor, saygılarımı sunuyorum.

444 0 TSE 873

Türkiye'nin Her Yerinden !

TÜRK
STANDARDLARI
ENSTİTÜSÜ